Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 269. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 27-го ЛИСТОПАДА 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 27, 1979 No. 269. VOL. LXXXVI.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖІММІ КАРТЕР, ПАТРІЯРХ ЙОСИФ СЛІПИЙ ТА ІНШІ ДОСТОЙНИКИ ВІТАЛИ УНСОЮЗ ІЗ 85-РІЧЧЯМ; ПИСЬМЕННИК УЛАС САМЧУК ВІДМІТИВ ВЕЛИКІ ЗАСЛУГИ УНС І „СВОБОДИ"; ПРЕДСТАВНИКИ БАГАТЬОХ ЦЕНТРАЛЬНИХ І МІСЦЕВИХ УСТАНОВ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ЮВІЛЕЙНОМУ БЕНКЕТІ МИНУЛОЇ СУБОТИ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н. Й. (В. Левенець). — У суботу, 24-го листопада ц. р., українська громада, зокрема членство Українського Народного Союзу Метрополії Ню-Йорк-Ню Джерзі-Коннектикат, величаво відзначили, з ініціятиви Головного Екзекутивного Комітету УНС і Окружної Управи в Ню Йорку під головуванням головного радного Миколи Хоманчука, Ювілей 85-річчя УНСоюзу, установи, яка не тільки дала початок українському зорганізованому житті у З'єднаних Стейтах Америки, але також постійно виконувала і далі виконує ті громадські завдання, які тісно пов'язані з допомогою українському народові у його змаганнях до волі і незалежности.

„Пам'ятайте завжди про наших братів і сестер, які у потребі", — пише у своєму обширному листі-привітанні до Екзекутиви УНС Блаженніший Патріярх Йосиф Сліпий. „Інформуйте правдиво світ про Україну і нашу Помісну Церкву й її важкі переслідування. Повсякчасно звертайте увагу на українське молоде покоління, щоби воно росло і зростало в любові до своєї Української Церкви і народу, щоби любило рідну мову і свої традиції, і коли прийде спасенний час, стало в обороні своїх прав: волі й самостійности України", — закінчує свій лист Патріярх Йосиф, підкреслюючи гостру потребу посиленої праці українства на поселеннях у винятково тяжкому для України і її дітей поза кордонами часі.

До єдности, згоди, братолюбія і спільного вирішування усіх спірних й тяжких справ закликав учасників бенкету і цілу українську громаду також Владика Василь Лостен, єпископ Стемфордської єпархії УКЦ, вказуючи, що незгода зруйнувала нашу Київську державу, перешкодила заходам Богдана Хмельницького відбудувати ту державу, а відтак Українську Народну Республіку у 1918-21 роках.

Також Владика Марко, Архиєпископ УПЦеркви в ЗСА під якого юрисдикцію підпадає Нюйоркська Округа, закликав у своєму привітанні високо держати прапор Нескореної України і служити членству УНС та українській спільноті.

Формально бенкет відкрив голова Округи Відділів УНС і рівночасно голова Бенкетового Комітету головний радний Микола Хоманчук коротким вступним словом, підкреслюючи, що цей Ювілей повинен бути стимулом і заохотою для членства УНС і громади до дальшої праці для добра тієї установи, яка на протязі 85-річного свого існування добро громади все ставила на першому місці.

Відтак прозвучали американський і український національні гимни, заінтоновані Андрієм Добрянським.

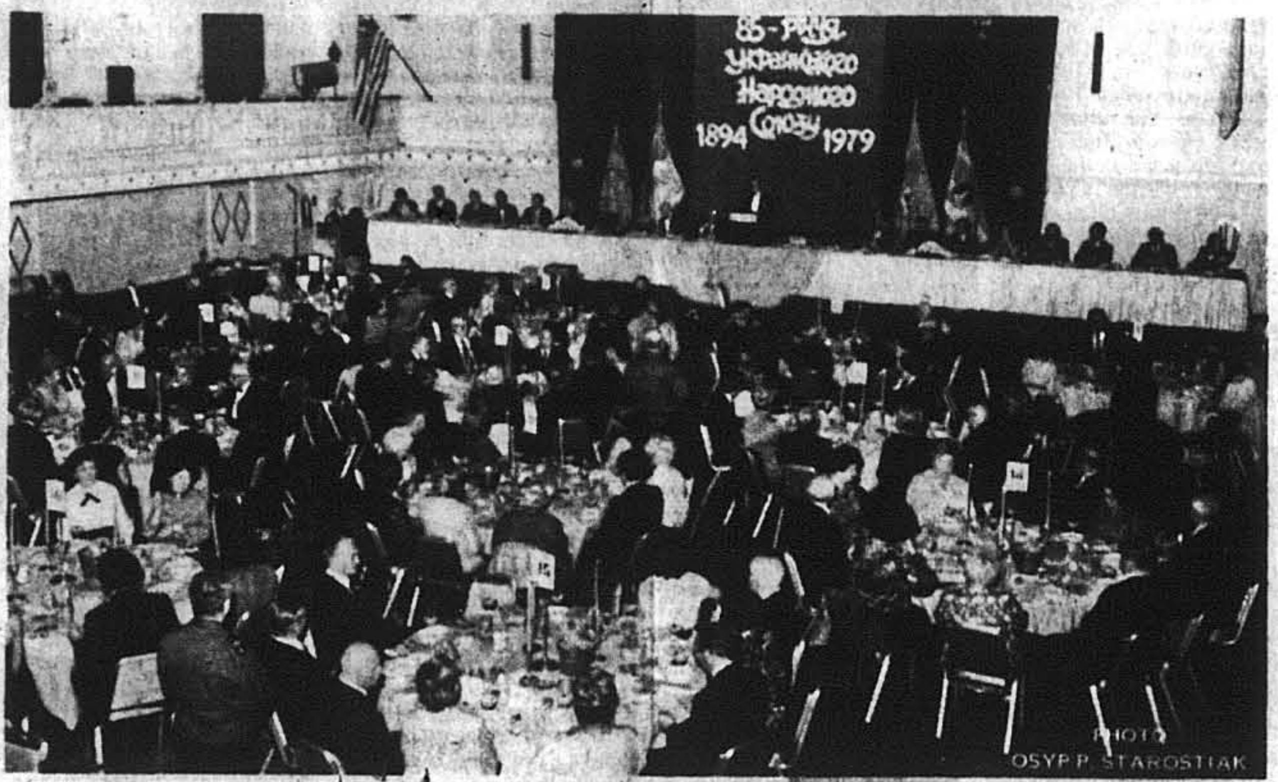
Коротку вступну молитву і благословення перевів Владила Василь.

Керівниками бенкету на зміну були мґр Іван Винник — відомий суспільно-громадський діяч і колишній головний контролер УНС, та Василь Шуст, актор американських сцен і телевізійних екранів.

Перед вечерею коротке слово виголосив головний предсідник УНС д-р Іван Флис, який говорив про суть і вартість УНС, вказуючи на ті найважливіші завдання, які виконав і далі виконує УНСоюз, згадав про пляни на майбутнє, про перспективи здійснення тих цілей, які найголовніші у теперішній добі тотального наступу комуно-московських імперіялістів на українство — там в Україні і тут на поселеннях у вільних країнах світу. Він закликав громаду дати УНСоюзові свій розум, своє серце, працю, виявити до нього довір'я і льояльність.

Під час вечері Василь Шуст відчитав привітальну телеграму від президента ЗСА Джіммі Картера, текст якої разом з іншими при-

(Закінчення на стор. 3)

Ювілейний Бенкет Українського Народного Союзу в Ню Йорку

„ВИ У НАЙКРАЩОМУ БРАТЕРСЬКОМУ ДУСІ ПРОДОВЖУВАЛИ БАГАТУ СПАДЩИНУ ВАШИХ ПРЕДКІВ, ЗБЕРІГАЮЧИ РІВНОЧАСНО НАЙКРАЩІ ТРАДИЦІЇ АМЕРИКАНСЬКОГО ЖИТТЯ"

ПРИВІТАННЯ ВІД ПРЕЗИДЕНТА ЗСА ДЖІММІ КАРТЕРА

I send warmest greetings to the 87,000 members of the Ukrainian National Association and I congratulate you on your 85 years of dedicated and distinguished civic and social service.

In the best fraternal spirit you have perpetuated the rich heritage of your ancestors while upholding the finest traditions of American life. Your cultural, social, educational, athletic and community activities have added to the vitality and progress of your communities and country.

I welcome this opportunity to applaud your enduring contribution to our national well-being and to wish you many more years of successful work on behalf of your members and our society.

Jimmy Carter

Я засилаю найтепліші привітання 87,000 членам Українського Народного Союзу і гратулюю вам з нагоди 85-річчя відданої і визначної громадської і суспільної служби.

У найкращому братерському дусі ви продовжили багату спадщину ваших предків, піддержуючи в той сам час найкращі традиції американського життя. Ваша культурна, суспільна, освітня, спортова і громадська діяльність збагачує живучість і прогрес ваших громад і країни.

Я вітаю цю нагоду похвалити ваш тривалий вклад в наш національний добробут і побажати вам ще багато більше років успішної праці для добра ваших членів і нашого суспільства.

Джіммі Картер

ПРИВІТАННЯ ВІД ЗБІҐНЄВА БЖЕЗІНЬСКОГО, ДОРАДНИКА БІЛОГО ДОМУ

While I cannot be with you personally on Saturday, November 24, at your Anniversary Banquet, I would like to extend to the Ukrainian National Association congratulations on the occasion of the 85th Anniversary of its founding.

One of the great strengths of the United States is its diverse cultural and ethnic heritage. Our nation has benefited in particular from the many important contributions of citizens of Ukrainian extraction. The health and vitality of the American Ukrainian community is in large measure due to the leadership and support of the Ukrainian National Association, the oldest and largest of the Ukrainian fraternal associations in the United States. I send the Association my best wishes for continued success in the years ahead.

Zbigniew Brzezinski

Хоч я не можу бути з вами особисто в суботу, 24-го листопада, на вашому ювілейному бенкеті, хочу висловити гратуляції Українському Народному Союзові з нагоди 85-річчя його заснування.

Одним із значно сильних аспектів З'єднаних Стейтів є їхня різноманітна культурна і етнічна спадщина. Наша нація скористала особливо з багатьох важливих вкладів громадян українського походження. Здоров'я і вітальність американсько-української громади є у великій мірі вислідом провідництва і піддержки Українського Народного Союзу, найстаршої і найбільшої з усіх українських братських організацій у З'єднаних Стейтах. Я засилаю Союзові мої найкращі побажання дальшого успіху у майбутніх роках.

Збіґнєв Бжезінські

„ВЕЛИКОЮ ЗАСЛУГОЮ УНС — ЦЕ ЗБЕРЕЖЕННЯ СВІДОМОСТИ І ПРИВ'ЯЗАННЯ ДО РІДНОГО КРАЮ СЕРЕД НАШИХ ПОСЕЛЕНЦІВ В АМЕРИЦІ"

ПРИВІТАННЯ ВІД БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

Вітаю Український Народний Союз з його 85-літтям! Нехай Всевишній Господь благословить його працю для Української Церкви і Народу.

Вісімдесят п'ть літ — це поважний проміжок часу і слід застановитися Проводові і всім 87-тисяч членам УНСоюзу над минулим, а відтак вказати шлях на майбутнє.

Великою заслугою УНСоюзу — це збереження свідомости і прив'язання до Рідного Краю серед наших поселенців в Америці. Знаємо, що зродився УНСоюз на лоні Церкви і його основоположниками були священики і миряни — свідомі й віддані сини своєї Церкви і Народу і хоч впродовж свого існування доводилося проходити крізь різні перипетії обставин і життя, усе ж золотою ниткою пронизувала ця свідомість тісної співпраці між Церквою і українською громадою, які взаємно себе скріплюють і доповняють.

Не можемо поминути сьогодні ролю і завдання щоденнику УНСоюзу — „Свободи". Зродившись знову на лоні Церкви у важких, а то невідрадних обставинах, сьогодні „Свобода" являється найповажнішим і найсильнішим нашим пресовим органом на поселеннях, який повинен надальше бути голосом правди і справедливости і оборонцем прав України.

Отож, скпріплені своїм минулим і з вірою у Бога благословенне майбутнє, вступайте у грядучі десятиліття. Перед Вами взнеслі завдання і великі можливості на вільній землі Вашінгтона. Важливим нашим спільним завданням — це гідно приготовитися до тисячоліття хрещення Руси-України. Так як Святий Князь Володимир довершив це діло як великий церковний і державний акт Руси, так і ми — сини і дочки України — повинні відзначити пам'ять цієї тисячолітньої епохальної події як одна, сильна, християнська родина.

Будучи найчисленнішою і найбагатшою українською організацією на поселеннях, пам'ятайте завжди про наших братів і сестер, які є у потребі. Інформуйте правдиво світ про Україну і нашу Помісну Церкву й її важкі переслідування. Повсякчасно звертайте увагу на українське молоде покоління, щоби воно жило і зростало в любові до своєї Української Церкви і Народу, щоби любило рідну мову і свої традиції, і коли прийде спасенний час, стало в обороні своїх прав: волі й самостійности України.

Нехай Дух Святий просвічує уми і серця Ваші!
Благословення Господнє на Вас!

†Йосиф
Патріярх і Кардинал

Улас Самчук

ДО 85-ЛІТТЯ УНС

Слово на бенкеті в Ню Йорку 24-го листопада 1979 р.

Коли ми сьогодні, в цьому готелі, відзначаємо, не більш-не-менш, а 85 років віку Українського Народного Союзу, то через цю блискучу, святочну атмосферу мені ввижається одна, досить буденна, у поношеному священничому, а то й просто робітничому одязі, постать. Приятелі звали його „Малим Грицем", бо був він малого росту... Але з цієї сьогоднішньої перспективи, з перспективи тієї там на вулиці Монтгомері будови, з перспективи восьми і пів десятиліть, та постать видається нам тепер живучим — гігантом. Велетнем. Титаном.

Це був той, що 85 років тому, у місяці січні на перших сходинах де обговорювалось питання організації цієї установи, дав точний, категоричний, остаточний присуд. На питання о. Констанкевича, якої організації нам треба — церковної чи народної, другий учасник наради о. Обушкевич встав і сказав: — Краще буде церковної.

На це озвався один з учасників нарад, що весь час ходив задумано по кімнаті, мов би він і не брав у них участи: — А я вже маю для неї і назву: Руський Народний Союз! Чи добре я її охрестив?

Улас Самчук.

— Добре! — всі на це відповіли.

Так народився і ось 85 років прожив той патріярх забезпечення, що охрестився народним, все життя був народним і таким лишається назавжди. І хресним батьком його був „Малий Гриць", за метрикою Григорій Ґрушка... „Нашою задачею, — казав він, — просвіщати руський нарід,

(Закінчення на стор. 4)

Заплянованo святкування при матірнім домі Сестер Василіянок

Факс Чейс, Па. — Сестри Василіянки інформують все українське суспільство, всіх приятелів, знайомих та любителів св. Василія Великого, що з приводу 1600-річчя смерти їхнього Засновника св. Василія, дня 2-го грудня ц. р., тут в авдиторії Сестер Василіянок (в колишній академії св. Василія Великого) відбудуться врочисті святкування закінчення Року св. Василія.

Святкування пічнуться торжественною Божественною Архиєрейською св. Літургією о год. 3-ій по полудні, що її відслужать Архиєпископ-Митрополит Мирослав Любачівський та Владика Ярослав Ґабро і Василь Лостен, при співслуженні духовенства.

РЕПРЕСІЇ В УКРАЇНІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Хвиля арештів, яка прокотилася останньо по Україні, захопила теж Дніпропетровськ. 19 жовтня 1979 р. органи КҐБ заарештували Петра Розумного, учасника українського правозахисного руху. Потрібна негайна кампанія в його обороні, як теж в обороні інших жертв КҐБівського терору.

Сподіються, що через два-три дні будуть судити Юрія Бадзя у закритому процесі. Його обвинувачують в „антирадянській пропаґанді і аґітації". Бадзя заарештували ще 23 квітня 1979 р.

Слідство Миколи Горбаля веде слідчий Ляшенко. Горбаля заарештували під претекстом „знасилування" якоїсь жінки, але тепер слідчі органи відмовляються від того, щоб подати справжню причину арешту, мовляв, це „державна таємниця". У зв'язку з цим друзі й знайомі Горбаля внесли скаргу на слідчі органи.

Микола Горбаль народився 6 травня 1941 р. в с. Воливець, Горлицького повіту. Перед арештом 1970 р. він працював викладачем естетики в Борщівському технікумі (Тернопільська область). 13 квітня 1971 р. він був засуджений Тернопільським обласним судом на 5 років ув'язнення і 2 роки заслання. 1971-1972 Горбаль перебував у мордовських таборах, а 1972-75 у Пермських таборах. 1975-77 він знов на засланні в Томській області.

Продовжуються репресії теж супроти колишніх політичних в'язнів та засланців. Їх примушують до важкої, непосильної їм праці, карають адміністративним наглядом, „гублять" їхню пошту, не дозволяють на еміґрацію, відмовляють у необхідному лікуванні. І так, Ірину Калинець примушують до важких робіт в колгоспі; Василь Стус, після прописання до родини в Києві, важко працює у ливарні металевого цеху і йому відмовляються дати іншу роботу; В'ячеслава Чорновола визнали „працездатним" до важких робіт; Зиновієві Антонюкові дотепер не дали потрібної спеціялізованої медичної опіки, хоч його треба негайно перевезти до туберкульозного інституту, — ба, що більше — начальство готове теж і його „влаштовувати" на працю.

Допомога у формі посилок колишнім в'язням і взагалі землякам в Україні і на засланні натрапляє теж на різні труднощі. При тому, буває, що через недогляд, дехто висилає посилки без покриття коштів мита тут на Заході, а власті на місці стягають їх від адресатів. Як відомо, мито є таке високе, що ставить адресата часто в прикре фінансове становище, бо він за таку допомогу мусить ще доплачувати.

Діти дисидентів будуть темою „Дня Прав Людини"

Бріджпорт, Конн. (Р.М.Г.). — У неділю. 9-го грудня ц. р.. в год. 7:30 вечора, тут у приміщенні бібліотеки Сейкред Гарт університету, при Парк евеню (виїзд ч.47 із Мерит Парквею) Коаліція Оборони Прав Людини в Совєтському Союзі матиме програму, присвячену долі дітям правозахисників.

У зв'язку з Міжнародним Роком Дитини, висвітлення питання переживань дітей правозахисників зможе найкраще передати американському довкіллю зрозуміння порушення прав людини в СССР дитина, що її дискримінують із-за її національної приналежности.

Від українців виступить Валентин Мороз мол., недавноприбулий син українських дисидентів — Раїси і Валентина Морозів. Бож кому, як не Валентинові Морозові мол., ближче питання життьового ускладнення правозахисної родини в УССР, в кого ж як не в нього більше зрозуміння психології української дитини, яке він зможе передати до відома своїм ровесникам, які живуть в Америці та американській і неамериканській публіці.

Крім Валентина Мороза мол., виступить ще 15-річний син жидівських дисидентів і молода литовка студентка, затруднена у видавництві передруків литовського самвидаву в Ню Йорку.

Як звичайно, в програмі заплянувано акцію. Цього року Коаліція „адоптувала" Юрія Шухевича, — він же приклад переслідуваної людини совєтським режимом ще з дитячих років.

Коаліція, яка складається із восьми міжетнічних, міжвизнаневих та громадських організацій, діє на американському форумі; місцевий Відділ УККА входить в цю Коаліцію.

Шах Паглеві бажає покинути ЗСА і виїхати до Мехіко

Ню Йорк, Н. Й. — Колишній шах Ірану Мохаммед Різа Паглеві має намір покинути З'єднані Стейти Америки на протязі двох наступних тижнів і виїхати до Мехіко, де він має запевнений азиль. Це своє бажання він висловив у розмові з журналісткою і співробітницею телевізійної сітки „Ей-Бі-Сі" Барбарою Волтерс, яка розмовляла з Шахом у його шпитальній кімнаті в Ню Йорку.

У розмові шах Паглеві заявив, що він ніколи не хотів приїжджати до ЗСА, але рішився на подорож після того, як лікарі заявили, що без лікарської опіки й операції він довго не житиме. Барбара Волтерс є першим кореспондентом, яка одержала дозвіл на переведення офіційного інтерв'ю із шахом від часу, коли вона власне розмовляла з ним у Марокко вісім місяців тому.

Барбара Волтерс відмічує, що шах бажає оборонятися перед закидами щодо його здогадної злочинности в тому часі, коли він був при владі. Він переконаний, що історія прихильно осудить його панування.

У розмові шах Паглеві підкреслив, що він міг ще досьогодні бути при владі в Ірані, якщо б він був кровопролитцем, як це твердять прихильники Хомейні. „Я є королем, а не диктатором", — заявив шах під час розмови.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Де союзники Америки?

Відома річ, що приятелів пізнається в нещасті. На жаль, у тому нещасті, що навістило Америку, коли нацькована ісламським диктатором Аятоллою Хомейні юрба силою захопила американську амбасаду й насправді ув'язнила всіх, хто там знаходився, Америка наче не має приятелів. Це правда, що французький амбасадор інтервеніював у Хомейні за звільнення американських „закладників": Хомейні перебував довгі роки у Франції на еміграції і повинен би мати до неї сантимент, проте у даному випадку він його не проявив. Правдою є теж, що західні, „невтральні" країни та навіть комуністичні країни (включно з СССР), члени Ради Безпеки ОН, всі голосували за звільнення „закладників". Вся міжнародна преса засуджує поведення Ірану, який глузує з існуючого міжнародного законодавства. Але на цьому й кінець. Бо коли президент Джіммі Картер проголосив, що ЗСА зрікаються купувати надалі нафту в Ірані — то ні одна союзницька держава не пішла за цим прикладом. І тим паче ні одна союзницька держава з Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) не проголосила, що вона буде солідаризуватися з Америкою, коли американський уряд рішиться вжити супроти Ірану дальші драстичні засоби.

Чому це так? Склалося на це багато причин. Найпершою причиною є, безумовно, кровний інтерес західньоевропейських та японської держав, які не мають власних джерел нафти і на 100 відсотків залежні від імпорту її із-закордону. Вони находяться у куди гіршій ситуації, як ЗСА, які імпортували з Ірану всього 4 відсотки свого запотребування нафти. Західні европейські країни і Японія не мають таких тісних взаємин з арабськими продуцентами нафти, як ЗСА, і не певні, чи, відмовившись від іранської нафти, зможуть заступити її імпортом від арабських продуцентів. Далі — найважливішим мотивом холодного ставлення союзників Америки супроти теперішнього американсько-іранського конфлікту, це психологічний момент. Це людська погана вдача, що не затямлює зазнаного добра, а пам'ятає зло. Шарль де Голь, хоч який великий державний муж, не міг забути президентові Френклинові Рузвельтові і прем'єрові Винстонові Черчиллеві, що вони не запросили його на Ялтинську конференцію і затаювали перед ним дату висадки союзних військ в Нормандії, зате забув, що Америка двічі, під час двох світових воєн, врятувала Францію від загибелі, — і викинув із Франції всі американські військові бази. Ціла Західня Европа, включно із Францією і Західньою Німеччиною, змогли відбудуватися з руїн і осягнути високий життьовий стандарт завдяки американському „Плянові Маршала". Але Західня Европа забула це.

До неприхильних чи холодних настроїв в Західній Европі й Японії у відношенні до Америки й американців чимало причинилася поведінка американців „звисока". Нічого й казати, що програ у В'єтнамі, зламання договору з Національним Китаєм на Тайвані, хитка і зикзакувата закордонна політика, поруч із тими всіма причинами, що довели до катастрофальної знижки вартости доляра, обнизили престиж Америки і поменшили пошану з боку союзників.

Проте, від Першої світової війни, до якої приступили ЗСА за президента Вудро Вілсона, вони стали лідером вільного світу і такими є по нинішній день. Не зважаючи на всі помилки різних американських президентів і упадок міжнародного престижу Америки — ЗСА таки є і на довгий час будуть провідною вільною політичною, військовою і економічною потугою, також у ділянці техніки і різних ділянок науки. Загальний упадок етики у світі відбився також на міжнародній етиці, скріпивши почуття державного егоїзму та послабивши почуття союзницької солідарности. Але той західній світ, який тепер не виявляє солідарности з Америкою у відношенні до Ірану, попав би в паніку, якби та Америка виступила з НАТО і відкликала з Европи свої дивізії та весь арсенал ядрової зброї. Цього не буде, і західній світ усвідомить собі знову свою залежність від Америки, коли настане така криза, яка загрозить безпосередньо його існуванню. Покищо від мудрости американських державних мужів залежить, як найкраще зліквідувати теперішню кризу, щоб врятувати американців, ув'язнених лунатиком Хомейні в Ірані, не піддавшися його шантажеві, який об'єднав американський нарід у реакції на небувалу нанесену йому образу.

Архиресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів

ЧИ Ж Я СТОРОЖ БРАТА СВОГО?

(1)

„І приніс Каїн жертву Богові від плоду землі. Авель також приніс від своїх перворідних з отари та від їхнього лою. І споглянув Господь на Авеля і на жертву його, а на Каїна й на жертву його не подивився. І сильно розгнівався Каїн, потемніло обличчя його. І сказав Господь Каїнові: 'Чого ти розгнівався і чого потемніло лице твоє? Коли добро робитимеш, ясний вид твій буде, коли ж недобре, то в дверях гріх підстерігає й до тебе тягнеться він; ти ж над ним панувати мусиш'. І розмовляв Каїн з братом Авелем; і сталося, як були вони в полі, напав Каїн на брата свого Авеля і вбив його. І промовив Господь до Каїна: 'Де брат твій, Авель?' А той відказав: не знаю. Чи ж я сторож брата свого?' І сказав Господь: 'Що ти вчинив? Голос крови брата твого взиває з землі до Мене". (1М.4:3-10).

Каїн пробував оправдуватися; відчув, що вчинив щось недоброго. Закону не дав ще Господь і правил не встановив чоловік для себе: це вперше проявилося зіпсуття людської природи внаслідок Гріха...

Але відтепер братовбивство стане найпоширенішим і чи не головним об'єктом людського зацікавлення. Вбиватимуть прямо і безпосередньо, від озлоблення чи з розрахунку, підставляючи якусь ідейну базу, чи й без неї, скрито в полі чи прилюдно з шумом, зі спробами оправдати гріх чи навіть з лайкою і осудом повбиваних, від гордої сваволі з кличем „Іду на ви!" чи з пімсти за сваволю інших. Цей перший гріх на землі — вбивство — з цілим комплексом справ і проблем, пов'язаних з ним, став найпоширенішим заняттям в історії людства.

Зауважте, що „Не вбивай" не головна між десятьма заповідями Божими; стоїть аж на шостому місці. А якраз ця шоста заповідь уявляється більшості людей центральною чи й головною. Бо хто сьогодні розглядає поважно і послідовно перші й головні заповіді?

Просвітлена й цивілізована людина сучасности розглядає головні заповіді Божі, у кращому випадку, як не цілком теальний абстракт; вища математика, напр., — багато реальніший абстракт. А то: Я — Господь Бог твій; не матимеш богів окрім Мене. Ну, нехай, це ніби не мішає, але два: Не роби собі ідолів; не поклоняйся їм і не служи їм! Люди сьогодні посвячують життя всяким ідеалам, і це вже загально сприймається як особлива достойність, а тут тобі маєш: не роби ідолів...

Третю заповідь: Не клич імени Господа Бога твого надаремно, в деяких катехизисах просто пропускають, мабуть, як неважну або недоречну (!?). А четверта: Пам'ятай день освячений (сабат) святкувати, стала вже тепер тільки формальним додатком в житті від простої вигоди. І навіть п'ята: Шануй батька-матір, розглядається радше як правило приличности.

Чомусь майже ніхто не усвідомлює собі, що переступ шостої заповіді це просто наслідок від непошани чи й відкидання інших, важніших заповідей. Коли хтось, напр., виліпить собі ідола у виді системи ніби абсолютних ідей, і стане поклонятися йому замість Бога, то не диво, що жадна Божа заповідь нічого для серця не скаже. Сталін вигубив тисячі ніби за „вбивство" Кірова. Та й німці подібно поводилися супроти українських закладників. Пряме вбивство чоловік уже навчився розцінювати подвійно: як злочин (гріх?) та як педагогічний чи карний процес. А вбивство в посередньому значенні сьогодні вже цілком затратило якенебудь моральне значення.

Розрізняти між прямим вбивством і посереднім дуже важливо в обставинах сучасного життя. Нерідко справжні спричинники загального вбивства вискакують з-під обвинувачень як гуси з-під дощу; а буває, стають героями. Це в дуже наглядних випадках. Але посереднє вбивство сьогодні — дуже широка і не менш популярна ділянка життя. І шоста заповідь Божа справді поле найширшого, безконтрольного переступу. Христос про саму суть вбивства навчав, вияснюючи: „Не лякайтеся тих, що вбивають тіло, а потім нічого більше заподіяти не можуть. Бійтеся того, хто душу й тіло може загубити в геєнні". Ось тут справжня суть убивства. І шоста заповідь якраз цей аспект первісно має на увазі. Вбивство, це звести невинних на манівці безпросвіття, це заломити чесного, знівечити чистоту віри й переконань, це, вживаючи найновішу термінологію, розколоти чоловіка. Якщо приглянутися до середників комунікації між людьми, до того, що люди собі висловлюють через пресу, „бестселерів", радіо й телевізію, то стане моторошно: мова тепер іде майже виключно про насилля, секс, убивство, підступ, пожадливості, всяку форму брехні та кривосвідчень. І все воно ніби задля якогось, вибачайте, щастя. Значить: цілеспрямованість! І дуже наглядно стає основне: якщо відкидається воля Божа, то всі заповіді Його — звичайна жонглерська формула в руках пройдисвітів.

(Продовження буде)

Софія Наумович

МОСКОВСЬКІ ПОПЛЕНТАЧІ

Коли давніше не було багато цікавого у всій, майже лівій французькій пресі, то тепер не знати котру статтю скоріше перекласти для українського читача. Ошо, майже радикальну, зміну поглядів слід приписати тим, колись комунізуючим, здебільша жидівським журналістам, які врешті почали розкривати правду про Москву, її облуду та ненависть до вільного світу.

Англійський журналіст Давид Кот написав книжку „Поплентачі" („Компаніон де рут"), французи її переклали, а Бранко Лазіч, той самий, який робив інтерв'ю з В. Морозом, обговорив її на сторінках „Експресу" з 15-21.IX.1979.

На вступі він пояснює, що ідея використання цих „корисних ідіотів" пішла від Леніна. Під час голоду 1921 року Ленін намагався дістати допомогу від „капіталістів". Дипломатичний шлях був закритий, а західні компартії надто слабі, щоб допомогти. Ленін вдався до Горького і наказав йому написати „серцещіпательний" заклик до Заходу. На нього відгукнувся Герберт Гувер і збільшив допомогу Европі й СССР. Коли ця „операція" йому вдалася, Ленін вирішив, що з таким же успіхом можна вдатися й до західніх письменників та взагалі інтелектуалів. Для цієї мети він вибрав комуніста Мюнценберга з Цюріху, наказуючи йому створити „комітети допомоги голодуючим в СССР" у всій Европі. Спритний Мюнценберг взявся за діло і вже в першому комітеті він мав такі величини як Альбер Айнштайн, Жорж-Бернар Шов і Анатоль Франс. Лев Троцький назвав їх „поплентачами" та взявся поширювати їхню дію.

Б. Лазіч стверджує далі, що ніхто не зайнявся цим капітальним феноменом і немає ніякого французького твору про московських поплентачів. А комуністи не хотіли прозраджувати, як то вони „маніпулювали" визначних людей, перетворюючи їх на свідомих чи несвідомих спільників сталінізму. Коли ж хто й заторкував цю справу, то не мав чим хизуватися, як, наприклад, Веркор, що у своїй книжці „ППЦ" стверджує: „Більше 12-ти років я грав невдячну ролю почесного манекена".

Щойно англійський історик і журналіст Давид Кот звернув увагу на це явище. Кілька років тому, він переламав „табу" своєю книжкою „Комунізм і французькі інтелектуали", в якій розглянув поплентачів з 4-ох країн: Німеччини, Франції, Англії й ЗСА. Цей твір появився у Франції, у перекладі та зі знаменитими доповненнями Жоржа Ліберта. Не важко було окреслити завдання таких поплентачів: вони не мусять бути марксистами, мають виступати під іншими етикетами, найкраще християнськими, не мусять записуватися до компартії, бо тоді втратили б довір'я серед свого народу, у своїх писаннях не мусять дотримуватися „соцреалізму", щобільше, мають привілей його навіть засуджувати. Єдине їхнє завдання: хвалити Совєтський Союз як першу „соціялістичну" країну, обороняти його у скрутних хвилинах: голоду, пакту Гітлер-Сталін, монстро-процесів. Їхні книжки мають бути прославленням СССР. Індивідуально вони мають писати статті, заклики, книжки, а колективно — належати до організацій „за мир", брати у них участь, як теж у масових мітингах у цій справі.

Щодо часу й числа, то французи перші серед поплентачів. Два нобелівські лавреати з літератури кадили Москві у деяких моментах їхнього життя: Андре Жід і Жан-Поль Сартр. Два інші робили це до кінця життя: Анатоль Франс і Ромен Ролян. Життєпис Сталіна з дитирамбами вийшов 1935 року з-під пера Анрі Барбюса. Для з'їзду світових поплентачів завжди служив Париж, а на з'їзді 1948 року у Броцлаві, — французька делегація була найчисленніша. Поплентачі Франції намагалися теж засудити голосні процеси Кравченка (1949) і Давида Русе (1950) — як „антисовєтські". Жан Ґеенно, атеїст, відчував „релігійну радість" від Москви саме 1936 р., під час великої „чистки". Жуліен Бенда, „оборонець людських прав", — одобрив 1949 р. повішення Райка у Будапешті.

Парадокси: чим більше московська система кривава — тим більше інтелектуали з ентузіязмом сприймають її. 1922 р. під час процесу противників Леніна, соціял-демократів, Р. Ролян висловив застереження, але 1936 під час процесу прихильників Леніна, Зінов'єва-Каменєва, цей самий Ролян мовчав. Ж.-П. Сартр включився до комунізму у лихий момент: у Відні, на конґресі „за мир", коли Рудольфа Сланського і 12 товаришів повісили у Празі. 1954-го року Сартр їде до Москви, саме перед „десталінізацією" і проголошує, що в СССР „тотальна свобода". 1955 р. він захоплюється червоним Китаєм, а 1960 р. — Кубою.

Англійці не менше засліплені, зокрема економісти. 1932 р. під час голоду в Україні, Беатріче і Сідней Веби стверджують, що в СССР господарка „проспеpує". Правник Д.Н.Пріт силується довести у своїй книзі (1936), що процес Зінов'єва був ведений за „клясичними правними нормами". Політик Гарольд Ласкі пише 1934 р., що „ще ніколи і ніде людина так не розвинулася як за совєтської влади".

І автор книжки „Поплентачі", Давид Кот, пояснює цю засліпленість тим, що ліві інтелектуали — це прямі наслідники філософії доби „Освічення", Б. Лазіч каже, що до деякої міри це правда, бо й у XVIII ст. інтелектуалів запрошувано до Москви й оплачувано (автор має, мабуть, на думці Дідро й енциклопедистів Вольтера — С. Н.), але тепер їх ще й „обробляють" відповідно до їхніх індивідуальностей: Альберта Айнштайна потрактували як велику дитину, яку легко заманити „гуманітарними" цілями, а Роменові Ролянові підсунули жінку-московку — Марію Кудашеву.

А що ні після „ревеляцій" Хрущова 1956 року, ні після „Празької весни" 1968 р., ні навіть після „ҐУЛаґу" Солженіцина ніхто з попутників не забрав слова, то своєю книжкою Давид Кот забив осиковий кіл на гробі „поплентачів".

Як бачимо, правда про московських поплентачів в усьому світі починає виходити наверх, хоч як її намагаються замазувати дальші поплентачі. І хоч це ще перші спроби, то все ж добре, що за „розоблачение" лівих інтелектуалів беруться чесні люди, після багатьох років фальшивого про них уявлення. Краще пізно, як ніколи!

(Кінець)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

„МОВЧАЗНА БІЛЬШІСТЬ"

У „Свободі" за 24-го жовтня 1979 року я прочитав допис „Мовчазна більшість" — Лариси Дончук, в якому вона так правдиво подала свій погляд про любителів книжки, та турбується „чи ж ще хтось відгукнеться по цьому болючому питанню".

Отже, дорога Лариса Дончук, іду на Вашу підтримку. Щодо любителів укр. преси, ділю наше суспільство на чотири категорії, і це власне тому, на мою думку, ми маємо так мало передплатників укр. газети, журналів та книжок.

Перша причина: це горілка на яку витрачається ту копійку, що могла б піти не на одну газету чи книжку; друга: стосується тут нас „східняків", чимало заблудилося через „Новое русское слово" з Ню Йорку, а своя газета мовляв „барахло"; третя: це ті люди, як у нас кажуть, ні риби ні м'ясо, тобто не цікавляться літературою і других не хочуть підтримувати; отже, лишається четвертина нагого суспільства, яка підтримує і цікавиться укр. пресою і книжкою.

Олександер Багнівський

Елкгарт, Індіяна

ТИЖДЕНЬ З Б.АНТОНЕНКОМ-ДАВИДОВИЧЕМ

(Пригадка з нагоди 80-ліття письменника)

На залізничній лінії Київ-Коростень, кілометрів приблизно 60 від Києва, є містечко і станція Ворзель. Ось тут, в оточенні соснового лісу, до революції була туберкульозна санаторія, а з кінцем двадцятих років нинішнього століття „Будинок відпочинку" вчителів, точніше кажучи — Київської окружної професійної спілки „Робос" („робітників освіти").

Як учитель Гостомельської 9-річки (10-та кляса мала ще прийти) Київського району я два роки підряд користав з нагоди місячного побуту серед зелені і чудового повітря Ворзельської відпочинкової станиці.

Точно вже не пригадую — чи це було влітку 1929 року, чи 1930 — одного дня прибув сюди Борис Антоненко-Давидович, що також належав до „Робос"-у як працівник якогось відділу Наросвіти. Раніш я ніколи з ним не зустрічався, навіть не знав його обличчя. Та першого ж дня на волейбольному майданчику ми познайомилися, хоч він назвав себе просто „Антоненком", і я не знав, що переді мною письменник. Аж під час обіду моя сусідка „зрадила мене": покидаючи постійне місце біля мене, вона „подарувала" мені майже знищувальний погляд і з „притиском" сказала: „Віднині я обідаю з письменником" — і вмостилася біля новоприбулого.

А був він і на вроду гарний: вище середнього зросту, добре збудований, з правильними і приємними рисами обличчя. Я в думці мусів визнати, що мої шанси у „сусідки" (та й взагалі) супроти такого молодця справді ніякі. Мабуть, саме тому я не дав розвитку заздрощам, і ми собі втрьох любенько грали в м'яча в одній і тій самій партії і обідали за одним столом.

Довідавшись, що мій новий знайомий у минулому був член УКП (Української Комуністичної Партії), а певного часу навіть членом її Київського Губкому (губерніяльного комітету), я припускав, що він дещо про УКП мені розповість сам (випитувати я не зважувався).

Одначе Б. Антоненко-Давидович ні з ким не розбалакувався. „Давайте краще м'ячем пограємо!" — обривав він незручні спроби декотрих „відпочивників". Щодо цього, то навіть жіночі приваби „сусідки" не здолали його похитнути. Очевидно, мав рацію.

Як там було далі — не знаю, бо тиждень цей був для мене останній: термін мого відпочинку кінчався — тож я мусів покинути Ворзель з усіма його принадами і вернутися до Києва.

А. Юриняк

Петро Григоренко

НЕЗЛАМНІ

(До третьої річниці створення Української Гельсінкської Групи)

(3)

Кожному вченому зрозуміло, як тяжко перенести втрату праці цілого життя. Колишній аспірант Української Академії Наук, поет і публіцист Микола Мельник, після того, як у нього після нічного обшуку вилучили 12 томів його творів, в рукописах і машинописах, покінчив життя самогубством. На це, мабуть, розраховували і при пограбуванні Бадзя. Але він витримав цей удар і почав відновлювати зміст твору з пам'яті. Тоді його заарештували. Тепер настирливо шукають — в чому його звинуватити. Знайдуть! Бо влада совєтська ні в чому не помиляється.

Але лише драконівських присудів владі замало. Мало того, що люди катуються в таборах, тюрмах і психушках. Щоб зламати рух спротиву вживають відвертий бандитизм. Український КҐБ надбав у цих справах величезний досвід. У 1970 році було вбито мисткиню Алу Ґорську, кількома роками пізніше — мистця Полонського. В обох випадках „убивці не знайдені". А між тим неодноразово під час слідства і в „профілактичних розмовах" чиновники КҐБ, погрожуючи, запитують: „Що за Ґорською (Полонським) хочеш піти?" А останній час говорять ще відвертіше: „Досить з вами панькатися — судити або тихенько вбивати. Незабаром будемо без суду „до стінки ставити".

В цій атмосфері і відбулось вбивство 28-річного українського композитора, автора популярних пісень „Червона рута", „Пісня буде поміж нас" та інших, Володимира Івасюка. Він зник 28-го квітня ввечері, після проби. Кілька випадкових перехожих бачили, як він швидко йшов по тротуарі, і як до нього під'їхала машина, і як він сідав в неї. При тому спостерегачі твердили, що то була машина КҐБ. З цього вечора Івасюк зник. Пошуки рідних успіху не мали. Лише 18-го травня знайшли його тіло повішеним на дереві в забороненій зоні, в лісі, куди їздять на відпочинок вищі урядові й партійні чиники. На тілі повішеного були численні сліди тортур. Медичний розтин показав, що Івасюк був повішений мертвим.

Це звіряче вбивство викликало хвилю великого гніву в Україні. На похорон композитора прийшло більше десяти тисяч людей. І після похорону люди йшли і йшли, і несли квіти на могилу. Всі були впевнені, що це вбивство — справа рук КҐБ. Але може виникнути питання: для чого б КҐБ влаштувало безглузде повішення. Можна ж було просто закопати в одну з невідомих ям, куди скидалися численні жертви КҐБ. Закопали б там Івасюка, і назавжди б зник „без вісти". Але мета була інша — не сліди сховати, а залякати. Мовляв, і з вами це трапитись може, якщо прогніваєте КҐБ.

Залякування зараз ведеться використанням медицини, як засобу покарання. Я маю на увазі не тільки психіятрію. В цьому відношенні Україна нічим особливим не відрізняється — знаходиться на рівні всієї совєтської психіятрії. Також тримає в „психушках" здорових людей, таких як: Микола Плахотнюк, Йосип Тереля та інші. Але Україна надбала страшний досвід використовування і інших галузей медицини.

Валерій Марченко тяжко хворий на нирки. Згідно з законом, людина в такому стані повинна бути звільнена, як говорять „комісована". Але його привозять до Києва і пропонують „покаятися". Оскільки він відмовляється, його перевозять назад до табору, а звідти на заслання, хоч за законом інвалідів на заслання не відправляють (він івалід другої групи). Переїзди організовуються так, що він лише чудом залишився живим. За допомогою медицини використовують для тортур тяжку рану Миколи Руденка. В умови вмирання поставили сина Оксани Мешко Олександра Сергієнка. Мучать тяжко хворих Антонюка і Шумука. Але вершиною нелюдяности є вбивство засобами медицини видатного українського письменника Гелія Снєгірьова. Не можна без жаху і огиди до людей, називаючих себе лікарями, читати про ті страшні тортури, що робили над цією людиною і таким шляхом довели до могили.

Але залякати тих, хто вже пробудився, не можна. Нескінченим струмком ллється жива людська хвиля на Личаківський цвинтар Львова до могили Володимира Івасюка з усіх кінців України. Пішли туди і члени Української Гельсінкської групи Петро і Василь Січки (батько і син). Пішли, коли вже після похорону пройшло більше ніж півтора місяці — 10-го липня 1979 року. Прийшли і були вражені. Тисячі людей, сумно схиливши голови, стояли навколо могили пісняра і в очах їх жеврів гнів. Піддаючись почуттям, які володіли цими людьми, Василь Січко підвівся на один з постаментів і сказав коротку, але яскраву патріотичну промову, в ній він засудив вбивців і сказав про горе поневоленого народу, втратившого свого талановитого співця. Василь зійшов з постаменту. Люди стояли в мовчанці, сумно схиливши голови. Тоді на той постамент зійшов батько Василя — Петро Січко: „Не треба журитись, треба боротись!" І він розповів про роботу Української Гельсінкської групи і закликав надавати їй допомогу. Міцним кільцем оточили їх люди і провели до автобусу. Там, в присутності тисяч людей, їх побоялись арештувати. Арештували 25 днів пізніше — вдома, в місті Долина Івано-Франківської области. Звинувачення — „антирадянська агітація і пропаганда".

Нехай задумаються над цим фактом ті, хто не осмілювались і рота розкрити у Совєтському Союзі, а тут, у безпеці, намагаються виголошувати некрологи правозахисного руху. Український народ, в обличчі його кращих синів, не збирається відступити. Це дуже тяжко.

Герцен у свій час назвав декабристів людьми зі сталі, казковими лицарями. Однак, віддаючи данину поваги тим людям, не забуваймо, що вони йшли проти влади, маючи зброю у руках і підкорене їм військо, а вийти з в'язниць збирались, „мечі скувавши з ланцюгів". Як же ми назвемо людей, які вже три роки стоять лицем в лице з владою, яка своєю жорстокістю перевищує владу Миколи І. Стоять, маючи єдину зброю в минулому, зараз і в майбутньому — тільки правдиве слово і особисту відвагу, готовість переносити будь-які муки, жертвувати всім, в тому числі, самим дорогим у світі — власним життям.

Що ж це за люди?! Я викликаю в пам'яті їх обличчя, фігури, пригадую своїх друзів в Українській і Московській групах, членів Литовської, Вірменської і Грузинської груп — і не впізнаю. Вони виросли в моїх очах на недосяжну висоту.

Та й дісно — якими можна уявити людей, які, втративши всі життєві привілеї та особисту свободу, попавши в умови, де їх морять голодом, вбивають шкідливою працею і звірячим режимом, продовжують служити справі боротьби за права людини. Ув'язнені члени Гельсінкських груп ледь розібравшись в незвичних для них тяжких умовах, утворили об'єднану таборово-тюремну Гельсінкську групу, в яку ввійшли не тільки вони самі, але й багато інших в'язнів, які про Гельсінкський рух взнали вже в таборах і в'язницях.

А що сказати про тих, хто продовжує нести прапор правозахисту, знаючи з досвіду своїх вже засуджених товаришів, що чекає на кожного з них. Скільки може людина жити в атмосфері обшуків, погроз і постійної небезпеки арешту? А мої друзі живуть. За три роки існування Української Гельсінкської групи і три з половиною роки Московської, з якими я пов'язаний безпосередньо, жадного випадку відступу, жадного „каяття".

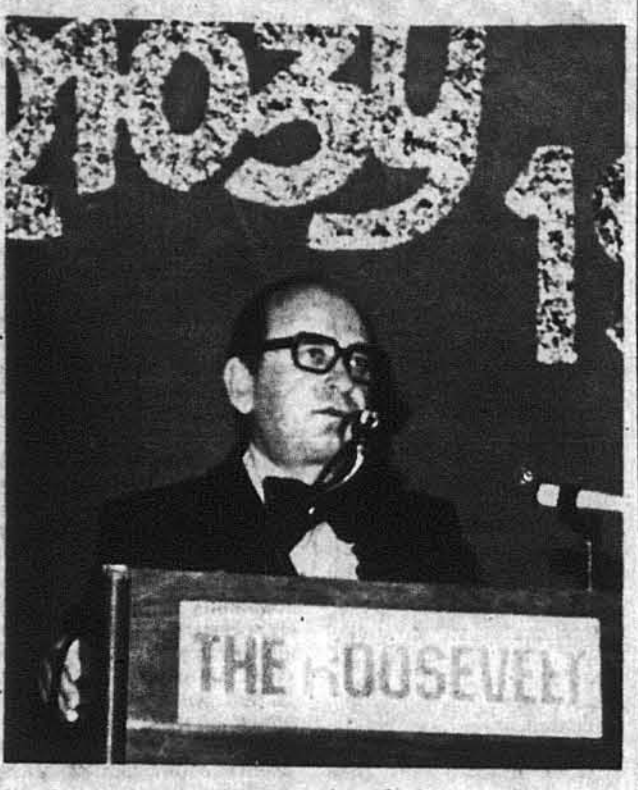
Ні, не некрологи складати для правозахисту. Славою возвеличувати цей рух! Він вже досяг перемоги, довів свою моральну перевагу. Юра Орлов, утворюючи Московську групу, говорив: „Якщо нам вдасться протриматись місяць — це вже буде перемога". Ми протримались не місяць. Московська група пройшла вже половину четвертого року. Українська вступає в четвертий рік. І нема приреченості в її підсумковому документі, хоч втрати вона зазнала жахливі. В цій заяві діючі члени Групи в Україні пишуть: „Десять членів нашої Групи в таборах і в'язницях, троє в екзилі, залишилось нас п'ятеро: Іван Кандиба, Віталій Калиниченко, Оксана Мешко, Ніна Строкатова, Василь Стрільців, але Група не припиняє своєї діяльности". В приватному листі до мене Оксана Мешко, мабуть, побоюючись, що я не вірно зрозумію згадку про сьогоднішній склад Групи, пише: „Нехай не турбує Вас те, що нас залишилось так мало. Нам допомагають свої, зовсім свої люди допомагають. І ми знову підводимось. Знову одержуємо поповнення. Ви тільки захищайте нас. Підтримуйте нас".

(Закінчення на стор. 5)

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ УНСОЮЗУ В НЮ ЙОРКУ

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ...

(Закінчення зі стор. 1)

Головний предсідник д-р Іван О. Флис виголошує привітальне слово.

вітаннями, друкуємо, на іншому місці у цьому числі „Свободи", листа-привітання від Збігнєва Бжезінського, дорадника Президента у справах крайової безпеки, губернатора стейту Ню Джерзі Бриндана Бирна, сенаторів: Данієля П. Мойнігена, Річарда С. Швайкера, Гаррісона Шмідта, Гаррісона Вілліямса, Аллея Е. Стівенсона, Роберта Дола, як і теж конгресменів: Генрі Джей Новака, Гарольда С. Голленбека, Маріо Біяджі, Джеймса М. Ганлея, Едвіна Б. Форсайта, Вілліяма Гріна, Едварда Джей Паттена, Чарльса Рангеля, Бенджаміна А. Гілмана, Самуеля Страттона і Джона М. Мирфі.

Мгр Іван Винник з черги прочитав обширне привітання від Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого і надіслані привіти на письмі від: Веукраїнського Євангельсько — Баптистського Братства, президента УККА, проф. д-ра Л. Добрянського, Екзекутиви УККА, Крайової Пластової Старшини, Союзу Українок Америки (Головної і Окружної Управи та ряду Відділів), Братства І УД УНА, ОУА, „Самопоміч", Асоціяції Українців в Америці, Шкільної Ради УККА, Українського Музею в Ню Йорку, ОДУМ-у, Українського Лікарського Товариства, Фундації УВУ, Українського Бібліотечного Товариства Америки, УСЦАК-у, СУСТА, Українського Музею-Архіву в Клівленді, СУЖА, Пластової Станиці та інших організацій.

Він представив почесних гостей за головним столом, за яким сиділи: управитель Союзівки Володимир Квас, недавно обраний до легіслятури у повіті Улстер, Н. Й., Василь Оріховський — головний організатор УНС, проф. д-р Ярослав Падох — голова НТШ-А та колишній довголітній головний секретар УНС, інж. Євген Івашків — голова КОУАО, мгр Уляна Дячук — головний касир УНС, Іван Олексин — голова Українського Братського Союзу, о. ігумен д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ, парох церкви св. Юра в Ню Йорку, д-р Іван Флис — головний предсідник УНС, Владика Василь Лостен, письменник Улас Самчук — головний промовець, пані Слава Рубель — представниця Екзекутиви УККА, о. прот. Володимир Базилевський — настоятель українського православного собору св. Володимира і представник Архиєпископа Марка, п-і Марія Душник — заступниця головного предсідника УНС, Володимир Сохан — головний секретар УНС, Микола Хоманчук — головний радний УНС і голова Бенкетового Комітету, Богдан Тодорів — головний фінансовий секретар СУК „Провидіння", проф. Іван Телюк — головний контролер УНС, д-р Аскольд Лозинський — головний радний УНС.

Представлено поіменно також присутніх на бенкеті редакторів „Свободи", почесного члена УНС і колишнього головного предсідника Йосифа Лисогора, та представників багатьох інших центральних і місцевих організацій та установ, разом понад 40 осіб, які сиділи на залі. Згадано теж поіменно 23-ох секретарів й інших урядовців Округ та Відділів УНС, які в особливий спосіб причиняються до росту і розбудови УНСоюзу, організуючи для нього членство і репрезентуючи його у громадському секторі.

Головну промову, як вже було згадано, виголосив на бенкеті письменник Улас Самчук з Торонто, якого д-р Лука Луців називає „найбільшим нашим прозаїком у вільному світі", а колишній редактор „Свободи", тепер уже покійний, поет Богдан Кравців назвав Уласа Самчука „літописцем змагань українського народу на протязі сучасного йому півсторіччя". Представляючи шановного доповідача, головний предсідник д-р Іван Флис нагадав, що Улас Самчук тісно пов'язаний з УНСоюзом і „Свободою", у якій друкувались не тільки його статті, але й його книжкові твори. При тому, він повідомив, що у видавництві „Свобода" щойно появилася книжка У. Самчука п. з. „Слідами піонерів", присвячена УНСоюзові. Ювілейне слово У. Самчука друкується повністю у цьому числі „Свободи".

У мистецькій частині програми виступив відомий соліст Метрополітальної опери бас-баритон Андрій Добрянський, при фортепіяновому акомпаньяменті Томи Гринькова, який відспівав три пісні: „Не на шовкових пелюшках", „Дивлюсь я на небо" і „Цар Горох". Також виступив чоловічий квартет „Каравана" у складі: Михайло Шкварко (мистецький керівник), Любомир Калинич, Степан Палка і Роман Яськів. Акомпаньювала квартетові Дозя Сигіда. Кватет виконав: „На світанку мати", „Ой, горе тій чайці" і жартівливу пісню „Гарем".

У мистецькій програмі не міг взяти участи знаний письменник - фейлетоніст Іван Керницький-Ікер, який тяжко захворів і перебуває в шпиталі.

Усні привітання для УНСоюзу-Ювілята виголосили: голова УБС Іван Олексин, який зокрема наголошував потребу співпраці між українськими братськими установами; п-і Слава Рубель від Екзекутиви УККА, з яким УНС тісно співпрацює; Богдан Тодорів від СУК „Провидіння"; інж. Є. Івашків від Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій і о. прот. В. Базилевський, який вітав УНС від Архиєпископа Марка і від себе.

Належить відмітити, що в часі тієї небуденної урочистости секретарі Відділів УНС не забули про свої організаторські обов'язки. Вони передали на руки головного предсідника аплікації новозорганізованих членів, до яких д-р І. Флис долучив також свої, щоб, як це він жартома відмітив, „не залишатися позаді". Аплікації передали: М. Хоманчук, І. Яремчук, М. Кульчицька, Е. Мілянич, А. Копистянський, д-р В. Палідвор, д-р А. Лозинський, рад. Б. Ластовецький, І. Хома, В. Цюпа і І. Пригода.

У кінці відбулась ще одна важлива церемонія-передача почесних грамот тим активним союзовцям, які є членами УНСоюзу 40 і більше років. Церемонію вручення грамот переводили: головний предсідник УНС д-р Флис, головний організатор В. Оріховський і головний радний М. Хоманчук. Грамоти одержали 7 членів, які були присутні на залі, а іншим неприсутнім на цьому бенкеті, доручать грамоти секретарі Відділів, які перебрали ці грамоти в їхньому імені.

Молитвою „Богородице Діво", що її провів о. прот. В. Базилевський, закінчено ці ювілейні святкування, які напевно спричиняться до пожвавлення праці в самому УНСоюзі, а також до корисної співпраці з багатьма суспільно-громадськими установами і товариствами, які доцінюють службу Українського Народного Союзу для громади, яку він виконує уже 85 років.

ПРИВІТАЛЬНЕ СЛОВО ВЛАДИКИ МАРКА ҐУНДЯКА

Щиросердечно дякую Вам, що були ласкаві запросити мене бути почесним гостем на Ювілейному Бенкеті у 85-річчя Українського Народного Союзу, справжньої фортеці Українства на благословенній Американській Землі.

З радої душі бажав би бути учасником Союзового Ювілею, коли розпочав 85-річчя життя, але до жалю обов'язки позбавляють мене того привілею.

Від самого початку існування Український Народний Союз високо держить прапор Нескореної України і служить членству як дбайливий Батько. Так разом з усіма його членами для мене він теж Батько Союз продовж довгих років, коли мав честь бути делегатом двох конвенцій і секретарем місцевого Відділу.

Прошу Вас і всіх Високодостойних Учасників Союзового Ювілею прийняти від мене найщиріший привіт і молитовні побажання, щоб Вемилостивий Господь благословив Український Народний Союз в його служінні Матері нашій Україні і своєму членству на Многі Літа!

З молінням і любов'ю у Христі Щировідданий — смиренний †Марко, Архиєпископ Української Православної Церкви в США

ПРИВІТАЛЬНЕ СЛОВО ВЛАДИКИ ВАСИЛЯ ЛОСТЕНА

„В єдності сила народу, Боже, нам єдність подай"!

Я не буду довго говорити, не буду переповідати історію нашої найбільшої братської організації Українського Народного Союзу та його заслуг для української громади тут в Америці. Про це вже багато написано і ще буде написано і сказано в час цього бенкету.

Хотів би я однак при нагоді оцього ювілейного зібрання підкреслити одну сторону нашого збірного життя — а це потребу єдности, потребу правдивої любови брат до брата.

Брак єдности завалив колись славну нашу Київську Державу, брак єдности знищив велике діло Богдана Хмельницького, Івана Мазепи — точно 270 років тому. А через що ми втратили свою державу здобуту в році 1918 — як не через брак єдности?! Не був вільний і Український Народний Союз протягом своєї діяльности від того гріха. І той червак незгоди точить нас і дотепер. А ворог нашого Народу і нашої Церкви перфідними способами тільки підсичує духа бунту і незгоди між нами. Наш нарід створив такі глибокі своїм змістом приповідки, от хоч би оцю: „Згода будує, незгода руйнує". Це є так звана народна мудрість, народна глибока філософія, але виглядає, що ми цю народну мудрість дуже часто бездушно повторяємо, але не все йдемо за нею, як за дороговказом.

Успіх кожної акції, всяких добрих починань, залежить від єдности! Де є єдність чи то в родині, чи громаді, чи організації, а особливо в таких справах де йдеться про загальне добро, про добро Церкви про добро цілого Народу, там можна очікувати успіхів.

Кілька років після заснування Українського Народного Союзу в Америці, наш великий Митрополит Слуга Божий Кир Андрей Шептицький написав в році 1901 послання „Про Любов", які є актуальним і на сьогодні. Митрополит Слуга Божий Кир Андрей на першому місці поучує про любов Бога, а відтак пише: „Друга любов твого серця належиться твому народові і вітчині, ти з ними зв'язаний не лиш спільною вірою, котру всі за найбільше добро уважаємо і обрядом святим, котрий нам такий дорогий, але надто спільною бесідою, звичаями, і цілою минувшиною від віків і спільною кров'ю українською, і спільним добром і спільною будучністю". Ці слова Слуги Божого Митрополита Кир Андрея повинні бути і нам дороговказом, як і у взаємній любові, згоді спільно працювати для великої мети. Де є любов там є згода, а де згода там і перемога. До цієї згоди накликав нас наш Блаженніший Кир Йосиф з нагоди піднесення його до гідности кардинала і ці слова повторив при тій же нагоді покійний Папа Павло Шостий.

У тому самому дусі молився і наш геній Тарас Шевченко, коли кликав до Господа:

„А всім нам вкупі на землі
Єдиномишліє подай
І братолюбіє пошли".

Я щиро вітаю Провід та все Членство Українського Народного Союзу з вісімдесять п'ять-літнім Ювілеєм.

Нехай цей Ювілей буде нагодою до скріплення згоди і єдности серед членства Українського Народного Союзу та серед нас усіх, бо:

„В єдності сила народу,
Боже, нам єдність
подай"!

ПРИВІТАННЯ ВІД ПРЕЗИДЕНТА УККА ПРОФ. Д-РА Л. ДОБРЯНСЬКОГО

As one fraternal brother to sisters and brothers here, I greet you most warmly on this 85th Anniversary of the UNA.

Also, on behalf of the Ukrainian Congress Committee of America, I extend the happiest Anniversary congratulations to each and every one of you. Your dedication, fraternal bond and contributions to the vitality and growth of the UNA have devolved to the benefit of the Ukrainian American Community — and beyond to that of our Nation, to Ukraine and the freedom of all captive nations.

UNA's consistent support, both morally and materially, to the UCCA and the indispensable unity of our community, has been incalculable and invaluable, and profoundly appreciated by all.

With you, in spirit and action, I look forward to the most challenging years ahead for the realization of our mutual goals and hopes.

Fraternally,
Lev E. Dobriansky

ПРИВІТАЛЬНЕ СЛОВО ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА УБСОЮЗУ ІВАНА ОЛЕКСИНА

Шановний Пане Господарю, Високопреподобний, Дорогий наш Владико, Всечесні Отці, Почесні Гості, Пані й Панове!

85 років життя організації, це доказ корисної праці, побудованої на моральних братських фундаментах, це доказ служби членам, громаді і своєму народові.

У нікого не може бути найменшого сумніву, а тим більше в нас союзовців про неоцінену працю братських союзів, піонером яких є Український Народний Союз.

Зайвим було б доказувати, як виглядала б сьогодні українська громада, як би тому 85 років не був постав УНСоюз, а згодом і інші братські союзи. Роблячи підсумки цієї праці, ми з гордістю можемо сказати, що це було славне минуле, львину частину якого створив УНСоюз.

У сьогоднішніх несприятливих економічних часах — в бурхливому громадсько-політичному житті української громади, ми натрапляємо на труднощі в своїй праці, які без сумніву переборемо, бо за нами-братськими союзами моральна сила, десятки сотень відділових працівників, тисячі союзовців та мільйони громадського майна.

Шановний Пане Предсіднику, Докторе І. Флис! Ми, Український Братський Союз, з великою приємністю прийняли Ваше запрошення і численно приїхали сьогодні, щоб віддати пошану

Іван Олексин промовляє

основникам найбільш заслуженої братської організації УНСоюзу та побажати теперішньому проводові дальших успіхів у своїй корисній праці та провадити УНСоюз до нової слави, до нових висот.

Я знаю, що з нагоди Ювілею Союзу, найкращим подарунком є аплікації нових членів — ми їх не привезли, бо, на жаль, і нам їх бракує.

Зате, Пане Предсіднику, ми привезли Вам нашу щиру співпрацю, щоб спільно легше було розв'язувати наші внутрішні союзові та громадські завдання, а подекуди і міжусобиці. Щоб спільно можна було ще більше зробити корисного для нашого ще поневоленого народу.

ПРИВІТАЛЬНЕ СЛОВО ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ СУК „ПРОВИДІННЯ" БОГДАНА ТОДОРОВА

Від всієї Екзекутиви Союзу Українців Католиків „Провидіння" з нагоди 85-ліття існування Українського Народного Союзу, складаю Вам наш Братський Привіт!

Екзекутива „Провидіння" складає всім піонерам-основникам та всім членам Урядів, від початку існування цього Братського Союзу, глибокі признання. Ваша праця увінчалася створенням однієї з найповажніших Українських Фінансових інституцій, зорганізованих на братській основі. Батько Союз у співпраці з „Провидінням", з Українським Братським Союзом та „Народною Поміччю" є опорою та запорукою існування Українського Конгресового Комітету Америки.

Бажаємо Проводові Українського Народного Союзу і надалі вміло вести Братську і Національну працю і змагати до Визволення України!

Щасти Вам, Боже!

ПРИВІТАННЯ ВІД ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЄвББ

Я глибоко зворушений Вашим ласкавим запрошенням бути почесним гостем на Ювілейному Бенкеті 85-річчя Українського Народного Союзу, який відбудеться 24-го листопада 1979 року в Рузвелт готелі. Дякую Вам щиро, щиро!...

Душа моя з Вами, але, на превеликий жаль, і то тільки тому, що кілька місяців тому я приобіцяв бути головним промовцем на урочистості однієї великої американської Церкви, я не зможу взяти участи в цьому історичному Ювілейному Бенкеті УНС. Ради Бенкету я бажав змінити моє попереднє зобов'язання, але час закороткий.

В імені Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства — Української Баптистської Церкви — з помісними Церквами ЗСА, Канади, Австралії, Південної Америки й Европи засилаю Вам, Пане Голово, всім Учасникам Ювілею, Президії, Головній Управі й усьому Членству Українського Народного Союзу палкі привітання, найкращі побажання успіхів і повноти Господніх благословень і розвиткові УНС. Ваш — Український Народний Союз — це мій Союз і в це свято Ювілею Ви маєте моє благословення й запевнення у сприянні зростові УНС

Привіт Вам і ювілейні побажання від генерального секретаря ВЄвББ і голови Об'єднання Українських Євангельсько - Баптистських Церков у ЗСА, пастора Володимира Домашовця, і всіх моїх духовних співпрацівників,

Господні благословення нехай витають над Українським Народним Союзом у його 85-річчя і в майбутніх роках його діяльности та служби Українському Народові!

З найкращими побажаннями —

Щиро Ваш у Христі
Пастор Олекса Гарбузюк,
Голова Всеукраїнського ЄвББ

ПРИВІТАННЯ ВІД БРЕНДАНА БИРНА, ГУБЕРНАТОРА НЮ ДЖЕРЗІ

I am delighted to greet the members of the Ukrainian National Association who have gathered to celebrate its 85th Anniversary tonight.

Your organization has many significant accomplishments of which to be proud, and is to be commended for the cultural, educational and community activities undertaken on behalf of all Ukrainian Americans.

Please extend my best wishes to all attending the Anniversary celebration for the successful continuation of the many excellent programs of your Association.

Brendan T. Byrne

З радістю вітаю членів Українського Народного Союзу, які зібрались сьогодні увечері, щоб відзначити його 85-річчя.

Ваша організація має за собою багато визначних досягнень, з яких може бути горда, і заслуговує на похвалу за її культурну, освітню і громадську діяльність для всіх українських американців.

Прошу передати для всіх учасників святкувань річниці мої найкращі побажання успішного продовжування багатьох відмінних програм вашого Союзу.

Брендан Бирн
Губернатор

ПРИВІТАЛЬНЕ СЛОВО ПРЕДСТАВНИКА ЕКЗЕКУТИВИ УККА ПАНІ ЯРОСЛАВИ РУБЕЛЬ

Пане Голово Ювілейного Бенкету, Шановні урядовці і члени Екзекутиви Українського Народного Союзу, Всечесніший Владико, Достойні Пані й Панове:

Вітаю Вас в імені Екзекутиви УККА та всього його членства з нагоди 85-річчя існування УНСоюзу.

Роля Українського Народного Союзу в історії української еміграції в Америці є подивугідна й величава. Від самого початку прибування українських емігрантів до Америки, Батько Союз був їх невтомним опікуном. Союз допомагав українським церквам, організаціям, українському культурному життї.

УНСоюз дуже багато зробив для популяризації української визвольної справи в Америці. Під час Першої світової війни Союз допомагав здобути визнання української держави; поміж двома Світовими війнами Батько Союз політично кермував та занимав провідні місця в Українському Народному Комітеті. „Об'єднанні" та від 1940 року в Українському Конгресовому Комітеті.

Його виховна — політична діяльність є безспірною а його видання в англійській мові, як наприклад Українська Енциклопедія, виховала нові генерації українців в Америці і Канаді.

Тому, УККА з великою пошаною та рішучістю співпрацює близько з Батьком Союзом, а також Батько Союз був все великим прихильником та жертводавцем на цілі УККА.

Хай цей ювілей 85-літнього існування буде стимулом для всього членства УНС, до посиленої організаційної праці на користь УНС, на користь УККА, й на добро визвольної справи українського народу.

ПРИВІТАЛЬНЕ СЛОВО ГОЛОВИ КОУАО ІНЖ. ЄВГЕНА ІВАШКОВА

Високопреосвященний і дорогий Владико, Високопреподобні Отці, Пане Господарю. Шановні Члени Головного Уряду, Шановні Пані і Панове!

В імені української громади Великого Ню Йорку передаю Вам щирий і палкий привіт. Вітаючи Вас з 85-річним ювілеєм, висловлюю велике признання Українському Народному Союзові за його дуже корисну роботу для нашої громади і українського народу.

На протязі 85 років Український Народний Союз впарі з виконуванням своїх фінансово - професійних обов'язків не менше уділявся нашій громадській роботі, а головно допомозі у визволенні України. Якщо не було б Українського Народного Союзу, не було б такої сильної української громади в З'єднаних Стейтах Америки, не було б наших громадських надбудов, УККА і СКВУ, яких Союз був співтворцем і є активним членом.

До великих заслуг УНСоюзу треба зарахувати його видавничу діяльність, зокрема видавання нашого щоденника „Свободи", „Українського Тижневика" і журналу для дітей „Веселка". Створення культурно-виховного центру „Союзівка", уділювання стипендій нашій студіюючій молоді, фінансова допомога молодечим і іншим організаціям — це та праця, за яку УНСоюзові належиться спеціяльна подяка всієї української громади.

З уваги на свою активність і орієнтацію у своїй роботі на добро українського народу, УНСоюз став найбільшим українським фінансовим і культурним центром у Вільному Світі. Це треба завдячувати ідейності, відданости і жертвенности всього членства, Головного Уряду і його мудрої політики.

УНСоюз золотими буквами записався в історію української громади на чужині і боротьби українського народу за свої права, за самостійність. На Рідних Землях український нарід знає про Вашу роботу, зокрема в обороні нескорених — цю роботу він одобрює і є Вам вдячний за неї. Нехай його вдячність і наша скромна тут буде для Вас винагородою за Ваш труд і посвяту!

Із щирого серця українська громада Великого Ню Йорку бажає Вам ще більших успіхів у Вашій надзвичайно корисній роботі!

Різдвяна програма в Українському Музеї — виготовлення прикрас на ялинку

Ню Йорк (УМ). — Курс виготовлення прикрас на ялинку в українському стилі в приміщеннях Українського Музею починається 2-го грудня і триватиме до 16-го грудня. Заплановано сім зайнять по півтори години в п'ятниці, суботи й неділі.

Інструкторами будуть Люба Волинець та Ольга Ґной. Прикраси, які зроблять учасники цього курсу вони зможуть взяти додому. Будуть робити ланцюжки, їжаки та павуки із соломки і горішків та інше.

У дні Різдвяної Програми буде виставлений вертеп позичений у 64-му Відділі Союзу Українок Америки. Цей вертеп зробила мисткиня Слава Ґеруляк згідно з стародавньою українською традицією. Також виставлена буде ялинка зі саморобними прикрасами.

Дні і години зайнять: п'ятниці 7 і 14-го грудня — від 4-ої до 5:30 год. та від 7-ої до 8:30 вечора; суботи 8 і 15-го грудня та неділі 2, 9 і 16-го грудня від 12-ої до 1:30 та від 3-ої до 4:30 по полудні. Оплата за одне зайняття включно з матеріялами: 3.50 дол — дорослі, 2.50 дол. — студенти, пенсіонери, члени Музею, безплатно — діти.

Участь у зайняттях тільки за попереднім зголошенням. Школи і групи можуть домовитися про зайняття в інші дні тижня.

Адреса Музею: Український Музей, 203 Second Avenue, New York, телефон: (212) 228-0110.

ВИСТАВКА КАРТИН МИСТЦІВ-ДИСИДЕНТІВ

Ярдвілл, Н. Дж. — У неділю, 2-го грудня ц. р., о год. 1-ій по полудні тут у церковній залі парафії св. Юрія Переможця при 939 Ярдвілл і Аллентавн ровд у Ярдвілл, Н. Дж. (біля Трентону) буде відкрита виставка картин мистців-дисидентів з України.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР 86-ГО ВІДДІЛУ СУА

Нюарк, Н. Дж. — У неділю, 2-го грудня ц. р., від 9-ої години рано до 2-ої по полудні тут в залі під церквою св. Івана Хрестителя при Санфорд евеню відбудеться, заходами 86-го Відділу СУА — Різдвяний Базар.

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ УНСОЮЗУ В НЮ ЙОРКУ

Головний предсідник УНС д-р І. Флис вітає письменника Уласа Самчука. (Зліва): Улас Самчук, д-р І. Флис і майстер церемонії мгр І. Винник.

Іван О. Флис: про Уласа Самчука, „Літописця Української Америки"

Возвеличу малих отих
рабів німих,
Я на сторожі коло їх
поставлю слово!
Тарас Шевченко

Пані і Панове!

Ми всі здаємо собі справу з тієї рішальної ролі, яку відіграло СЛОВО в розвитку людства. Воно ж було на початку всього!

Але немає другого народу, для якого це СЛОВО мало б таку спасенну вартість, як для нашого українського народу. Це поставлене Тарасом Шевченком на нашій сторожі СЛОВО розкувало наші душі, відкрило нам повіки, привернуло нам мову.

Воно, це творче слово від „Слова о полку Ігоревім" почавши аж по сьогоднішню самвидавну літературу в поневоленій народовбивчим ворогом Україні, перетворює рабів у вольних людей, дає їм батьківщину та живим, мертвим і народженим вказує мету і шлях до неї.

Це творче слово було і в начала нашого Українського Народного Союзу 85 років тому і воно залишилося головним промотором його діяльности та його розвитку і росту по сьогоднішній день.

Одним з найвидатніших представників цього спасенного для нас і нашого народу СЛОВА в нашій добі є без сумніву письменник Улас Самчук! Відомий наш літературознавець д-р Лука Луців називає Уласа Самчука „найбільшим нашим прозаїком у вільному світі", в другий наш відомий літературознавець та — подібно, як д-р Лука Луців — донедавна ще довголітній співредактор нашої „Свободи" і сьогодні покійний вже Богдан Кравців, назвав Уласа Самчука „літописцем змагань українського народу протягом сучасного йому півстоліття".

Але, не мені говорити про письменника Уласа Самчука і не мені оцінювати його творчість. Це вже вчинили і ще вчинять авторитетні знавці.

Я, як головний предсідник Українського Народного Союзу, з гордістю і вдячністю тільки згадаю, що Улас Самчук, цей один з найбільших письменників і літописців, яких видала плодюча українська земля і талановитий український нарід, уже майже повне півстоліття, бо від 30-их років, тісно зв'язаний з нашим Союзом та нашою „Свободою", в якій друкувались не тільки його статті, але й його книжкові твори, зокрема перший том його монументальної трилогії „Волинь", „Куди пливе ця річка".

Я і зі мною цілком певно десятки тисяч членів нашого Союзу зокрема можемо пишатись тим, що до багатьох літописів Уласа Самчука про змагання українського народу долучився тепер і літопис про змагання частини українського народу на американській землі, його присвячений Українському Народному Союзові „Епос Української Америки", книга: „Слідами Піонерів", яка була написана уже декілька років тому, але з різних причин щойно тепер появилася друком у нашому видавництві „Свобода".

Коротко про цю книгу словами її ж автора, Уласа Самчука, у його вступному слові, в якому Улас Самчук пише:

„Ця книжка з назвою „Слідами піонерів", тобто тих наших земляків, що першими ступили на землю З'єднаних Стейтів Америки і першими розпочали організацію нашого тут життя, а передусім Українського Народного Союзу, це — поєднання спогадів, розвідок, репортажів і есеїв. У ній зібрано й зведено до спільного знаменника головніші й прикметніші явища українського життя в Америці на тлі її історії і географії за порядком і хронологією їх важливости. Можливо, це перша нашою мовою такого роду публікація на цю важливу для нас тему, в якій поєднано життьові факти, свобідну думку і мистецький вислів в одну скоординовану моральну й філософську концепцію.

В загальному хочемо залишити по собі документ у слові, хочемо йти слідами тих наших піонерів, що дали цій книжці початок, як також хочемо вірити їх вірою і діяти їх наснагою, а тим самим хочемо, щоб їх діло і їх тут сліди не були затерті часом, бо вони були і напевно будуть далі найкращим дороговказом у нашій мандрівці до кращого завтра".

Пані і Панове! Я безмірно радий, що на цьому нашому ювілейному святі можу у Вашому імені та в імені Проводу і всього членства нашого Союзу привітати цього великого письменника і літописця Уласа Самчука у власній особі, висловити йому нашу глибоку і тривку вдячність та попросити його до слова.

Українські вишивки — вироби прикладного мистецтва

Ню Йорк (УМ). — Дня 1-го грудня ц. р., в Украінському Музеї в Ню Йорку відкривається виставка українських вишивок, але не народних, а виконаних за зразками народного мистецтва — скатерті, рушники, пошивки, всього 62 експонати.

Будуть виставлені вишивки виконані в Україні в 1920 і 1930 роках, деякі експонати, що їх у 1933 році закупив Союз Українок Америки у львівській кооперативі „Українське Народне Мистецтво", та вишивки, що їх виконали українки в Америці від початку 1950 років дотепер. Близько 30-ти експонатів є дарунком померлої недавно Ірини Пизнюк, яка багато років виконувала українські вишивки.

Виставка триватиме до 16-го листопада 1980 року з перервою від 8-го березня до 1-го червня, коли буде улаштована виставка писанок.

Музей відкритий в середи, суботи й неділі від 1-ої до 5-ої години по полудні, в п'ятниці — від 3-ої до 7-ої год.

Адреса Музею: 203 Second Avenue, New York, N. Y. 10003.

Улас Самчук

ДО 85-ЛІТТЯ УНС

(Закінчення зі стор. 1)

боронити його честь, вказати дорогу до поступу, до цивілізації".

Лишається питання, чому ця така формально фінансова установа, має зватись народною, бути Союзом і мати завдання просвіщати народ, боронити його честь та вказувати дорогу до цивілізації?

Містерійне питання, але відповідь на нього дуже реальна: ця установа не сміє бути додатком будь-якої іншої організованої сили. Вона сама в собі суверенність... Втілення народности... Союз. Рівних, свобідних, свідомих. З диспозицією власної волі і власних рішень.

А тим самим, це не лишень інституція фінансового, господарського, допомогового характеру, а також, від початку її існування до днів наших, це також ляборàторія і головна квартира тих ідеалів, що їх на початку визначив о. Григорій Грушка. Її чільні діячі, не лишень її урядовці, бюрократи конкретного завдання, а також, це діячі всенародного, національного завдання, які беруть участь, сливе, у всіх акціях національного відродження... Ба! Вони проєктують, очолюють... І заступають назовні.

Не можна, при такій ось оказії, не згадати тих імен, що надавали цій справі головний провід. Починаючи від першого голови Головного Уряду УНС Теодосія Толпаша з року 1894 і до останнього голови Йосипа Лисогора за нашого часу і гень до найновішого Івана Флиса, всі вони без виїмку були винятково діяльними громадянами різних ділянок життя громадського, культурного, політичного... А, деякі з них, як, наприклад, Дмитро Капітула, Микола Мурашко, Дмитро Галичин здобули признання діячів небуденного значення і саме в цьому заключається сенс Народности Союзу і саме в цьому його відмінність від інших, цього роду інституцій, яких у нас тепер постало чимале число, саму в цьому його виїмковість та його духова потуга.

Розуміється, що дуже важливим знаряддям і переконливою зброєю цієї потуги є той шматок преси, що також, починаючи роком 1893, з волі того самого о. Грушки, день-що-день, з року на рік, пригадує, що існує в світі таке поняття, як „Свобода", а також, як треба діяти, щоб це поняття стало привілеєм нашого життя щоденного. Від самого, сливе, початку „Свобода" стає офіційним речником ідеалів і морального наставлення Союзу, а з бігом часу, цей часопис з досить примітивного свого інтелектуального стану, виходить на передове місце української журналістики світового засягу. Особливо за редагування динамічного діяча Луки Мишуги, від року 1933 до 1955, „Свобода" набуває формату всеукраїнського, надконфесійного, надпартійного, стає „Українським щоденником", як це зазначено у підтексті його назви... А ще згодом, за довголітнього керівництва винятково здібного редактора Антона Драгана з його штабом таких журналістів, як Богдан Кравців, Іван Кедрин, Лука Луців, Вячеслав Давиденко „Свобода" — це вже загально признаний офіціоз українства у Вільному Світі. І такою вона лишається до днів наших за теперішньої її редакційної колегії під проводом Василя Тершаківця.

Додаймо до цього її англомовний випуск, з його першим довголітнім редактором Степаном Шумейком і з теперішньою редакційною колегією під проводом Зенона Снилика, плюс дитячий журнал „Веселка" редакторства Володимира Барагури, і поняття щоденника „Свобода" буде для нас винятково ясним. Балянс його культурно-політичних досягнень, беручи їх з висоти минулих років, величезний по вартості й непереможний по силі... Можливо, більший ніж там той будинок на вулиці Монтгомері. Бо коли він, той будинок, там стоїть і коли ми можемо сьогодні відзначити цей ювілей, то це тому, що протягом того довгого минулого часу могли промовляти і діяти заповіти о. Грушки, постійно повторювані „Свободою". Ба, ось уже третє, а то й четверте покоління „народу руського", читай тепер українського, з гордістю відзначає цей факт з висоти американського розвитку за стилем і вимог народу українського за духом.

Хоча при цьому аж ніяк не слід легковажити факту, що сталося це тому, що це огнище нашої тут культури може опиратися на такі довірливі підвалини, якими є той самий Союз. Народний, ідейно незалежний, суверенний... З філософію — Бог допомагає тим, хто вміє допомогти самому собі... З подвійною бухальтерією свого капіталу і подвійними контами своїх прибутків... Того, що рахує доляри і центи і того, що підсумовує зростаючі акції морального, культурного і політичного дорібку у цілому світі. І щоб там де не казали, така діяльність цієї установи — одна з дуже надійних доріг до досягнення тих ідеалів, що їх було накреслено ініціяторами цієї справи.

У поєднанні з рештою наших визвольних сил — політичних, культурних, релігійних, Український Народний Союз дав блискучий зразок творчости української людини в її господарсько - організаторській ділянці, що є одною з головних ділянок життя нації в цілому. Це каже, що наша людина не лишень лірика, не лишень емоції, не лишень хаос, але в певних своїх інстанціях це також реальність, думка і логіка. Її організаторські здібності вражаючі, її шукання доріг до порядку щирі... І що тут ще лишається — знайти ту формулу, яка б ці благородні прикмети людини нашої змогла б звести до одного діючого центру. Спільної дії за спільні інтереси нації.

Бо не можна забувати, що перед теперішнім світом в його цілому, а перед нашим зокрема, постає, або то вже постало, цілий ряд дуже важливих проблем. Загальна ситуація, як це на днях назвав її президент Картер „грейв"... Поважна... Сувора. Грізна. На кін дієвої сцени виступають приспані пристрасті релігійного порядку, швидкими темпами наростає криза енергії, народне господарство світу тяжко хворіє бацилом інфляції, тобто рапідним упадком вартости валюти, все гостріших і гостріших форм набирає справа Середнього Сходу.

У такій загальній атмосфері, майже намацально, назріває конфлікт зударень сил і противенств дуже високого вольтажу. Маючи на увазі його техніку озброєння, слід допускати, що це може спричинити фундаментальні видозміни життя плянети нашої. Не лишень політичні, господарські, соціяльні, але й моральні. До слова голоситься імперія трансцендентности, що її дуже вражаюче задемонстровано Папою Іваном Павлом Другим у просторі світу християнського і мулою Аятоллою Хомейні у просторі світу мусулманського. Деякі ознаки тієї сили вже себе проявляють, як, наприклад, інцидент, що стався в американському посольстві Ірану, або Пакістану.

Десь, у якомусь розділі, цієї складної, різноманітної, світової проблематики, знаходиться також і справа наша. Поки що відсунута на бік, захована десь там в туманах велетенського Союзу Совєтів, але гостро актуальна і неухильно динамічна у своїй істотності.

Ця справа, як і цілий ряд інших їй подібних, вимагає від нас особливої уваги. Весь світ готується до нових зударень. Будуються нові, все сильніші літаючі фортеці, винаходяться все нові, сильніші вибухові знаряддя... Далеконосні ракети, нуклеарні голівки, атомові човни... На суші, на воді, в повітрі літаючі, повзаючі, вибухаючі предмети... Зброяться! Все зброїться... Фізично, господарсько, морально...

І, розуміється, що в цій зброярській гарячці мусимо також і ми — горде воєнне плем'я з часів прадавніх з традицією Святослава, Конашевича, що робило походи, здобувало терени, відповідно зброїтись. Але наше зброєння часу теперішнього мусить обмежитись хіба до зброєння у віршах... Морального. Та ще хіба господарського... А щоб дійти до цього, мусимо почати від роззброєння... Між нами самими Завісити зброю між нашими партіями, групами, середовищами... І зрозуміти старе латинське прислів'я, що ворог анте портас, тобто перед нашою брамою. І щоб його подолати, треба тісніше зімкнути свої шереги. Навіть не дуже сильні можуть бути сильними... У згоді, єдності, пам'ятаючи гіркий досвід Мазепи: „През незгоду ми пропали, самі себе звоювали".

І друге зброєння — зброєння господарське. Тут у Америці, у її з'єднаних стейтах, а також благославенній землі Канади, ми спромоглися на деякі здобутки валюти долярової, але треба сказати, що не велика частина того здобутку, можливо якісь 20 відсотків, на сором і ганьбу нашого роду, використовується раціонально, відповідно до вимог і потреб як особистих так і загально-національних. Маємо багато капіталу мертвого, капіталістів, які просто не знають, що з тим робити, десь там на якійсь книжці, які невідомо кому, а дуже часто просто чортові в зуби дістануться... Маємо багато громадських будиночків такого вигляду і розміру, що як треба нам справжньої залі — йдемо позичати де інде. Багато зайвих домівок, нечинних церков... Малих кредитівок, маленьких підприємств... Але не маємо ні банків, ні трестів, ні урядів господарського плянування... Коли б так це наше примітивно-куркульське надбання та звести до якогось капіталістичного вигляду, ми далебі змогли б правити, на цьому капіталістичному ринку Америки за досить солідного партнера, як це успішно роблять деякі інші національні групи цієї благословенної країни Дядька Сема...

Але гай, гай! Вибачте. Ми трохи загналися поза границі нам дозволені. Ми не прийшли сюди когось бештати чи когось повчати, а просто щирим словом і радісним серцем привітати нашого діда, а то й прадіда, вельми-зацного пана Союза з його десятиліттями добра і зла. Кажете також і зла? А як же... Було. Було того чимало... Лишень, друзі мої, сьогодні ми тут хочемо бачити наш Союз чистим, добрим, справедливим і щасливим, як ріг достатку. А також у цьому ж сенсі побажати теперішньому його проводові, на чолі з енергійним його головою д-ром Іваном Флисом ще багато творчих десятиліть в тому ж сенсі і тому ж дусі, що його було визначено 85 років тому і щасливо та успішно доведено до днів наших. Великому Українському Народному Союзові — слава!

У Президії ювілейних святкувань УНС в Ню Йорку. На фото (зліва): о. прот. В. Базилевський, п-і Слава Рубель, д-р Іван О. Флис (промовляє), майстер церемонії Василь Шуст і Владика Василь Постен.

Ольга Кузьмович очолила Пластову Станицю в Ню Йорку

Ню Йорк (М.). — Дня 18-го листопада ц. р., в Пластовій Домівці, при Другій евеню, відбулися 31-ші Звичайні Загальні Збори Пластової Станиці в Ню Йорку. Збори відкрила станична пл. сен. Ірина Куровицька — молитвою, пластовим гимном і хвилиною мовчанки в пошану померлих членів. Згідно з порядком нарад обрано президію в складі голови, пл. сен. Ольги Кузьмович і секретаря пл. сен. Михайла Турка. Збори від Крайової Пластової Старшини привітав пл. сен. Юрій Тарасюк. Зачитано також лист з вітанням голови Крайової Пластової Старшини, пл. сен. Стахи Гойдиш. Відтак затверджено діючу Номінаційну комісію, очолену пл. сен. Юрієм Савіцьким.

Уступаючи, станична, пл. сен. Ірина Куровицька доповнила друкований звіт, а голова Станичної Ради, пл. сен. Роман Рогожа, звітував про переведену контролю діловодства.

Протокол з попередніх Звичайних Загальних Зборів перевірила Верифікаційна комісія (пл. сен. Іван Близнак, Дмитро Косович, Роман Рогожа) і на її внесок збори його затвердили.

У дискусії над звітами, в якій дуже багато уваги присвячено проблематиці виховання юнацтва і збільшення новацтва, взяла участь численна кількість учасників. Теж дискутовано доповнення виховних кадрів новими членами.

За успішну працю уступаючу Станичну Старшину нагороджено гучними оплесками. А уступаючу станичну, пл. сен. Ірину Куровицьку, за її віддану працю під час трьох каденцій наділено 2-им відзначенням Уладу Пластових Сеніорів, орденом св. Юрія в сріблі.

Номінаційна комісія подала склад нової Станичної Старшини і Станичної Ради. Станична Старшина: пл. сен. Ольга Кузьмович — станична, заступники — ст. пл. Орест Кебало, п-і С. Косович і ст. пл. Б. Гошовський, кошовий — ст. пл. Ігор Магун, кошова — ст. пл. Оля Стасюк, скарбник — пл. сен. Дмитро Косович, секретарка — пл. сен. Оксана Козак, господар — п. Н. Ярема, відповідальні за коляду — ст. пл. Леся Гной і ст. пл. Рома Григорович, хронікар — ст. пл. Наталка Іванчук, преса — англомовна — ст. пл. Павло Чарський, спорт — ст. пл. Віра Чума, референт вишколу — ст. пл. Марта Кузьмович, референт таборів — Оксана Ярема, пресовий референт — пл. сен. Мотря Мілянич, референт видавництва — ст. пл. Віра Шехович, бунчужний — пл. розв. Роман Яремчук, організаційний референт — ст. пл. Марта Подусовська. Станична Рада — пл. сен. Ірина Куровицька, Роман Рогожа, Оксана Лобачевська, Володимир Процик і ст. пл. Ліда Семущак, вільний член — п-і Надя Шепарович. Поданий склад — одноголосно принято.

У своєму слові новообрана станична, пл. сен. Ольга Кузьмович, з'ясувала причини, які спонукали її погодитися прийняти цей пост, мимо всяких перешкод. Великою заохотою для неї було те, що молоді люди взяли на себе обов'язки поважних пластових постів (54%), а вона, як сеніор, може їм допомогти в їхній праці, приготовляючи їх до перебрання станиці на майбутнє.

У МОНТРЕАЛІ ВІДЗНАЧЕНО 85-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ УНСОЮЗУ

Монтреаль. — У прекрасний недільний день, 30-го вересня ц.р., зійшлася Монтреальська громада до залі церкви Успіння Божої Матері на Роземонті, щоб відзначити 85-річчя Українського Народного Союзу.

На прибраній сцені, знаним у Монтреалі декоратором Ярославом Шклярем, можна було бачити напис: 85-річчя УНСоюзу, а побіч, у вишиванім рушнику, виднів портрет першого піонера — основоположника щоденника „Свободи" о. Григорія Грушки.

О год. 3-ій по полудні, — голова Монтреальської Округи Відділів УНСоюзу та головна Радна УНС — п-і Текля Мороз відкрила свято вступним словом, привітавши приблизно 200 осіб.

Вона передала привіт від директора на Канаду УНС сенатора Павла Юзика, який з непредвиджених причин не міг бути на святі, рівнож привітала організатора УНСоюзу на східню Канаду п. Теодозія Волошина, який подякувавши за привіт, вручив п-і Теклі Мороз плякету за успішну організаційну працю в минулому році, та другу плякету за успішну організаційну працю в Окружному Комітеті.

Пані Мороз заявила, що ця друга плякета належить не тільки їй, але і всім секретарям Відділів УНС у Монтреалі.

Історію про розвиток УНС, від першого дня існування у малому містечку Шамокині аж до сьогоднішнього дня, приміщення якої знаходиться у великім хмародері у Джерзі Сити, — розповів, заступивши сенатора Павла Юзика, секретар Окружного Комітету УНСоюзу п. Осип Дячишин. У розповіді докладно проаналізована моральна й матеріяльна допомога — всім, хто її потребував, а саме: церквам, культурно-освітнім установам, шкільництву та іншим. Можна було почути про датки у церквах на національні цілі, як також у Відділах УНСоюзу та від їхнього членства на терені Канади.

Доповідач, свою доповідь закінчив прологом до поеми „Мойсей" Івана Франка.

У першій частині ювілейної програми висвітлено фільм із 29-ої Конференції Українського Народного Союзу, що відбулась у 1978 році у Пітсбурзі, Пенсилванія; цей фільм висвітлював господар залі п. Євген Костюк.

Присутні гості з великою увагою слідкували за конвенційною програмою й виразили своє вдоволення, побачивши бодай частинно перебіг конвенції цієї найбільшої української установи.

Опісля слідувала мистецька частина, про яку подбали члени Окружного Комітету УНС, а виконали її молоді сили в такому порядку:

У супроводі оркестри „Дніпрові хвилі" тріо дівчат з Ляшіну — Галя Мороз, Віра Турко і Анна Чурма відспівали три пісні.

Пісню до слів Т. Шевченка „Ой три шляхи", виконала оркестра „Дніпрові хвилі"; мелодію до слів Т. Шевченка уклав член тієї ж оркестри п. Роман Мазепа.

Гумореску Ікера (Івана Керницького) „Дух асекурації", відчитала Віра Баніт, знана в союзовій громаді зі своїх добрих виступів.

Дует сестер Ваверчак — Донни і Галини, при фортепіяновім акомпаньяменті Марусі Дольницької, заспівав три пісні.

Танцювальний ансамбль „Одеса" під керівництвом п. Петра Марунчака виконав з вервою два танці, одержавши рясні оплески.

До танців приграввала оркестра „Каштани". У загальному всі виконавці знаменито виконали свої точки пізнати було солідну підготову до виступу. Тим більша виконавцям належиться признання, що вони без будь-якої винагороди взяли участь у святі.

Вкінці п-ні Текля Мороз подякувала всім виконавцям та присутнім за участь у святі. Опісля всі мали нагоду оглянути виставку всіх видань УНСоюзу, як: конвенційні протоколи, видання „Свободи", журналу для молоді „Веселка" та інші. Виставку підготовив п. О. Дячишин. В міжчасі присутні мали змогу підкріпитися кавою та солодким.

Відтак, члени Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Монтреалі, в присутності обласного організатора УНС на східню Канаду п. Т.Волошина відбули організаційні наради, якими проводила головна радна й голова Монтреальської Округи Відділів УНС п-і Текля Мороз. Вона заявила, що на нарадах є присутній п. Т. Волошин, який готов послужити кожному Відділові в організаційних справах.

Пан Волошин сказав, що це він вперше в Монтреалі, і, не знаючи терену ані організаційних можливостей йому трохи трудно говорити про організаційні справи. Тому він звертається до присутніх, щоб вони допомогли йому порадами, навіть з огляду на те, що кожна Округа має свої специфічні обставини, про які він, як обласний організатор, повинен знати.

Спільно узгіднено, щоб в другій половині жовтня відбути ударну організаційну кампанію в Окрузі та щоб про те зробити рекляму в радіо, у церковних бюлетенях і „Свободі".

Після перекуски дискутовано над успіхами та недоліками, які існують у зв'язку з організуванням членства.

На закінчення нарад п-ні Т. Мороз подякувала всім за участь у нарадах, а зокрема п. О. Дячишинові за співпрацю. Вона також висловила особливу подяку секретарці 434-го Відділу УНС п-і А. Дольницькій за успішність у зорганізуванні членів у цьому році, яка при допомозі людей доброї волі п. Михайла Дідуха та п. Богдана Тимця здобула — аж 24 члени.

Усіх інших секретарів п-ні Т. Мороз просила посилити організаційну працю, яка є дещо занедбана по деяких Відділах, заявивши, що вона теж готова допомогти в організаційних справах кожному потребуючому Відділові.

Дарія Манило

„ВЕЧІР У ЛЬВОВІ" В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінгтон, Н. Дж. — Заходами Об'єднання Жінок ОЧСУ — Відділ в Нюарку-Ірвінґтоні тут в неділю, 2-го грудня ц. р., о год. 4-ій по полудні відбудеться імпреза під назвою „Вечір у Львові". Вечір відбуватиметься в приміщенні Українського Народного Дому при 140 Проспект евеню.

Члени Окружного Комітету Відділів УНС у Монтреалі. Стоять (зліва): М. Дідух, А. Гладилович, Т. Волошин з Торонто, О. Дячишин, П. Дубас. Сидять (зліва): Д. Манило, О. Плешкевич, Я. Мороз, А. Дольницька і п-на В. Баніт.

СОЮЗОВЦІ! ПРОДОВЖУЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

НЕЗЛАМНІ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Думаю, що останні слова всі чесні люди світу повинні зрозуміти, як слова звернені до кожного з них. Гельсінкські групи в СССР не тільки за себе боряться. За права людини! За мир в усьому світі! Їм потрібна допомога. Кожен громадянин вільної країни повинен завжди це пам'ятати. Треба писати сенаторам, конгресменам, урядам, щоб вони твердо домагались від Советського Союзу виконання гуманітарних статтей Гельсінкського Заключного Акту і в першу чергу негайного звільнення всіх членів Гельсінкських груп і загальної політичної амнестії.

Не знаю, як вам довести, мої дорогі читачі, але повірте, що вимога кожного з вас, будучи зафіксована на папері і надіслана тим, хто керує країною, має велику силу.

Якби всі, хто не хоче жити під владою тоталітаризму; твердо висловили це своє небажання, світ вже був би набагато кращим.

Дар інж. Пежанського для УНІГУ

Люди, зацікавлені розвитком української фахової термінології, однієї із запорук піднесення української мови понад рівень „колгоспного наріччя" і поборення мовного примітивізму („без'язикости"), називають добу „українізації" в УССР „золотим десятиріччям" української термінології.

Тепер завдяки дарові інж. Пежанського з Ню Йорку для Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ) можна торкнутися зблизька того, що досі було леґендою. 31 словників і проєктів словників, виданих Державним Видавництвом України в Харкові, Всеукраїнською Академією Наук у Києві, „Радянською школою" в Харкові, „Українською радянською енциклопедією" в Харкові і Київським Медичним Інститутом, стали доступним дослідниками у формі мікрофільмів. Серед них така цікавинка, як „Російсько-український словник військової термінології" Якубських (Харків 1928, 215 стор.), пам'ятка безуспішних зусиль створити українські військові частини в УССР. П. Горецький у своїй „Історії української лексикографії" (Київ 1963) подає з 1923-33 років 45 термінологічних словників, виданих в УССР. Отже УНІГУ має тепер з них значну більшість.

Дар інж. Пежанського включає також групу еміграційних фахових словників з Відня, Берліну, Праги, Подєбрад і Ляйпціґу, за рр. 1920-41: 6 словників і інших термінологічних праць, включно з таким історичним свідком українських воєнних підготувань, як „Німецько-український і українсько-німецький літунський словник" І. Ільницького-Заньковича (Берлін 1939). Українського літунства тоді не вдалося створити, але словник залишився для майбутніх творців української авіяції.

Окрему групу, також раритетну, становить 5 словників з доби розгулу сталінщини (1934-48) з характерними застереженнями на титульних сторінках: „Виправлення до" (такого і такого „націоналістичного" словника). В той самий час автори „виправлюваних" словників „виправлювались" у таборах або в безіменних могилах.

У дарі інж. Пежанського є кілька інших позицій, серед них „Нові знадоби до номенклятури і термінології природописної народної" І. Верхратського з рр. 1864-79, видані у Львові, і „Словник української ентомологічної номенклятури (Проєкт)", виданий за незабутніх рр. 1919-20 в Києві І. Щоголевим.

Ці нові надбання Гарварду, поруч з багатьма давнішими, творять солідну підвалину для досліджень над словниковим складом української мови в минулому, сучасному і майбутньому.

Богдан Струмінський

Інформації про концерт у пошану С. Людкевича і його співробітників у Чікаго

У цьому дописі подаємо до відома української спільноти, мистецьким та громадським організаціям, музикам і співакам, які живуть у вільному світі — уже всі разом зібрані інформації з підготови до ювілейних святкувань відзначення композитора проф. Станислава Людкевича і його співробітників.

Український Літературний Фонд ім. І. Франка в Чікаго відзначить ювілейним концертом 1-го грудня ц.р. соті роковини з дня народження визначного українського композитора західніх земель України проф. Станислава Людкевича та його найближчих співробітників: В. Барвінського, Д. Січинського, о. Остапа і Нестора Нижанківських та д-ра Б. Кудрика.

У цьому концерті візьмуть участь мистецькі ансамблі та окремі мистці з Чікаго, Ню Йорку і Детройту.

Тому, що Український Літературний Фонд є членом Ради для справ культури СКВУ зі засягом своєї діяльности на всіх українців у вільному світі, він заплянував надати відзначенням проф. Людкевича ширшого характеру. Тому саме запросив до Ділового комітету представників нашого музичного світу з усіх країн українського поселення. У програмі цього концерту беруть участь окремі мистці та ансамблі, що виконують твори згаданих композиторів. Святочне слово виголосить п-і Дарія Каранович. Фортепіянові сольо виконують піяністки Дарія Каранович і п-на Надя Савин; зі сольовим співом виступлять співаки Христина Липецька і Любо Мацюк, а зі скрипковим — Адріян Бриттан. Фортепіяновий секстет В. Барвінського „Варіяції" виконають Е. Ґратович, В. Чижик, М. Голіян, Кеннет Гуменна, Р. Андрушко і Надя Савин, — всі виконавці — викладачі вищих і середніх музичних шкіл. „Оду до пісні" Р. Купчинського буде деклямувати Р. Турянська, а мішаний хор „Прометей" парафії св. Володимира й Ольги співатиме під дир. проф. Р. Андрушка п'ять пісень згаданих композиторів.

До складу Ділового комітету ювілейних святкувань входять, як ми вже інформували, представники областей Західньої України, з яких походять композитори, представники Києва і Львова, голови і дириґенти хорів, голови і дириґенти музичних і мистецьких ансамблів, члени правління Літературного Фонду, поодинокі музики і співаки, колишні студенти й викладачі Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові — з усіх громад нашого поселення у вільному світі.

З огляду на дуже короткий час та на факт, що багато намічених нами згаданих кандидатів до Ділового комітету переочили в пресі наше прохання до них, ми дозволяємо собі вмістити імена всіх кандидатів до Ділового комітету на сторінках ілюстрованого журналу „Екран", а саме в його ювілейному числі, що незабаром появиться... якщо нам пощастить придбати їхні адреси.

При відкритті програми святкувань представники областей, з яких походять композитори, внесуть їхні портрети і уставлять їх на почесному п'єдесталі на сцені. Під портретами вони, разом з представниками музичного світу, покладуть квіти.

Таким чином, вшановуючи композиторів, з яких половина була знищена нашими ворогами, українська спільнота вшановує і музичну творчість українського народу та всіх, які були і є носіями української музики.

При виконуванні церемонії — віддання пошани заслуженим композиторам — українська спільнота вшанує й останню жертву старшого нелюдського злочину Москви — вбивства композитора Володимира Івасюка. Представники молоді поставлять також портрет закатованого молодого композитора на п'єдесталі пошани, рядом з портретами вищезгаданих композиторів, замаївши його квітами. Літературний Фонд вшанує композитора св. п. Володимира Івасюка окремою імпрезою.

Зголошення до Ділового комітету, листи і пожертви на Літературний Фонд ім. І. Франка замість квітів на могили композиторів, просимо пересилати на адресу секретарки Літер. Фонду: R. Turianska, 2431 W. Rice St., Chicago, Ill. 60622. U.S.A.

Адам Антонович

Відзначення Листопадових Роковин у Ню Гейвені

Українська громада Великого Ню Гейвену святочно відзначила 61-ші роковини Проголошення Незалежности Західньо-Української Народної Республіки. В суботу, 3-го листопада ц. р., в залі української католицької церкви в Ню Гейвені відбулася Святочна Академія.

Після відспівання українського національного гимну, її програму відкрив, сказавши вступне слово, д-р Михайло Снігурович, голова місцевого Відділу УККА. Доповідь прочитав мґр Степан Волянський із Бріджпорту.

Мистецьку частину виповнили дві деклямації мґр Лідії Хоми: „Останній лист до матері" (П. Карманський) і „Україні — слово на день Листопадових Роковин", та концерт українського національного хору „Діброва" під дириґентурою інж. Олександра Пришляка, який відспівав наступні пісні: „Отче Наш" (Новохатський), соліст Ярослав Заставський; „Ой у лузі червона калина" (ар. Кошиць); „Засумуй Трембіто" (ар. А. Гнатишин), солістка Анна Пришляк; „Накрила нічка" (Р. Купчинський); „Через поле широкеє" (Д. Котко), солісти: Андрій Ґаленда, Меланія Кузьма, Борис Крупа; „Дума-пісня" (М. Гайворонський) і „Боже Великий Єдиний" (М. Лисенко).

Академію закінчили співом „Не пора" усі присутні.

Після програми відбулася товариська зустріч-гостина із виконавцями програми. В ній взяли участь усі члени Відділу УККА та представники організації. Під час гостини відзначено п-і Софію Данко, визначну суспільну діячку, привітавши її із 80-літтям.

У неділю, 4-го листопада відправлено Панахиди в церквах обох віровизнань — православного і католицького — за Героїв, що впали за волю України.

Відзначення Листопадових Роковин відбулося стараннями Українського Конґресового Комітету Америки, Відділ Ню Гейвен.

Н. Н.

1-го Листопада в Нюарку

У неділю, 4-го листопада ц.р., в Нюарку силами учнів і при співпраці учителів місцевої Цілоденної Школи при Українській Католицькій парафії св. Івана Хрестителя і співучасті школи Українознавства — шкільним Концертом відсвятковано 61-ші роковини славного 1-го Листопада 1918 року у виповненій громадянством новій гімнастичній залі св. Івана.

Свято започаткували шкільні діти відспіванням американського гимну. Відтак на сцену — під рясні оплески приявних — виступили діти садочка, який від ряду років успішно провадить учителька Віра Ковблянська. Малята відспівали „Чи є в світі..." при музичному акомпаньяменті М. Худьо — учениці III кл. школи і учениці УМІ, кляси Галі Клим, а віршик „Україно" — продеклямувала Т. Таланчук.

Промову про „Листопадовий Чин" — відчитала вправною українською мовою — учениця 11-ої кляси Школи Українознавства Т. Франко.

З черги хор нижчих кляс, який підготовили учительки — М. Мартинець і Ю. Добош — при фортепіяновому супроводі учениці школи У. Легедзи і УМІ, кляси Ч. Клим — виконав під проводом М. Мартинець — М. Гайворонського — „Україно", Ф. Колесси — „Стрілецький марш" (арр. М. Добош); відтак ці самі діти збірно виконали деклямацію вірш Ліди Галай — „Свято в Листопаді", — а Л. Гапій, учениця 3-ої кляси за підготовою учительки М. Робак виголосила вірш Лесі Храпливої — „Кріс". Гурток гітаристів під проводом учителя В. Осередчука відограв „В'язанку стрілецьких пісень", а учениця Л. Граб — виконала наддаток.

Збірну деклямацію вірша С. Черкасенка — „В день першого Листопада" за підготовою учительки — М. Робак — виконали учні 5-ої кляси.

Черговою точкою програми було фортепіянове сольо учениці УМІ — кляси Т. Богданської — Л. Ляшок, яка виконала Л. Бетговена — „Для Елізи" й І. Соневицького — „Косарі"; деклямацію вірша о. Василя Мельника — „Ніхто не знає" виголосила учениця 8-ої кляси М. Ільчишин — за підготовою учительки М. Робак.

Кінцеву точку концерту виповнив хор вищих кляс під диригентурою учителя співу школи М. Добоша і при фортепіяновому супроводі учительки УМІ Т. Богданської та учениці 8-ої кляси Л. Ляшок — виконанням трьох пісень — „Наш прапор" — (сл. В. Шурата) — муз. Б. Вахнянина, „Не здавить ворог нас" — (сл. В. Домазара) — муз. Я. Ярославська, і „Стрілецьким шляхом" — Р. Купчинського — арр. А. Гнатишина.

До святочного настрою у відзначенні „Листопадового Чину" причинилося теж відповідне оформлення сцени Р. Найдан-Галицький, лев — оточений вінком червоної калини та технічне оформлення програмок — о. Д. Библовим, ЧНІ.

Відспіванням учасниками — „Ще не вмерла Україна" закінчено свято в пошану позабутнього 1-го Листопада 1918 р., яке зробило помітне враження на всіх присутніх, тим більше, що його виконували малі шкільні діти в році, який визнано ОН Міжнародним Роком Дитини, а зокрема Роком Української Дитини.

Отже даймо українським дітям українське тепло й українську душу.

Спостерігаючи виконування дітворою програми — завважується великий вклад праці учителів у підготову свята і виховання у дітей дисципліни; з цього мають задоволення діти, батьки, а ще більше учителі, бо їхня праця в цей спосіб, залишає в серцях малят любов і пров'язаність до української громади і церкви.

Тому учителям — різьбарям українських душ наших дітей належиться признання і щира подяка.

Михайло Цяпка

Листопадові Роковини в Гартфорді

Заходами Відділу УККА, при співпраці місцевих організацій в неділю, 4-го листопада ц. р., святочно відзначено 61-шу річницю Листопадового Зриву.

У ранніх годинах в обох українських церквах відслужено Панахиди за поляглих Борців за волю України. В церкві св. Михаїла поставлено символічну могилу, а представники молодечих організацій і українські Комбатанти взяли організовану участь із своїми організаційними прапорами.

О год. 4-ій по полудні, в залі Українського Народного Дому відбулася святочна Академія, що її започатковано відспіванням американського національного гимну у виконанні місцевого хору „Діброва".

Свято відкрив голова Відділу УККА, мгр Борис Крупа, вітаючи присутніх учасників свята. В короткому слові він подав значення Першого Листопада, та його історичні наслідки в процесі боротьби за українську державність.

Святочну доповідь виголосив відомий суспільно-громадський діяч Василь Крупа. В добре опрацьованому історично-документальному рефераті прелеґент проаналізував процес наростання Першого Листопада, вживаючи при тому індивідуальні факти, що мали співвідношення до Австро-Угорської Монархії і Польщі, яка застосувала ряд політичних інтриґ, щоби не допустити до відновлення української державности. В дальшому прелеґент ствердив, що підготова до перевороту була добре зорганізована і тому була успішною, однак з браку потрібних військових сил, та зовнішньої піддержки „встоятись не було сил". До всіх невдач перевороту, він подав брак цілеспрямованости тодішнього уряду, та часткове спізнення у доповненні українських збройних сил.

Після реферату хор „Діброва" відспівав стрілецьку пісню „Ой у лузі червона калина" і „Засумуй трембіто" — сольоспів п-і Нуся Пришляк. На тлі хору пластун Дамян Платош продеклямував „Листопад".

У дальшому репертуарі хору було виконано стрілецьку пісню „Накрила нічка". Знову ж на тлі хору три сумівки Марта Колінська, Ірена Калюк і Дарка Зелез виконали рецитацію „Україні".

Наприкінці хор „Діброва" відспівав „Через поле широкеє", — сольо заспів — Андрій Ґеленда, Меланія Кузьма і Борис Крупа, та кінцевою точкою була пісня „Із-за Чорного моря, з-за лиману". В загальному всі хорові точки були виконані на високому мистецькому рівні, а сам хор був прикрасою Листопадового свята.

Слід також відмітити гарну декорацію сцени, що по мистецьки вже від багатьох років виконує наш невтомний референт Відділу УККА Тиміш Мельник.

Святочну Академію закінчено відспіванням українського національного гимну.

П. Шагай

Золотий ювілей ОУН у Рочестері

Церковиними відправами, а відтак святочною зустріччю — з обідом та відповідною програмою, відзначено золотий ювілей ОУН у Рочестері, Н. Й., 28-го жовтня, ц. р. У церкві Богоявлення, під час Служби Божої та Панахиди, яку служив архипресвітер О. Василь Осташ, гарно співав церковний хор під мистецьким керівництвом інж. Ярослава Матковського.

Зустріч-обід розпочато в годині 1:30 по полудні молитвою, яку провів архипресвітер О. Василь Осташ, а програмою цього свята керували Борис Губка і Петро Балко.

Головним промовцем був заслужений український, націоналістичний діяч з Европи, інж. Іван Кашуба. Він, у своїй знаменитій святочній промові, з'ясовуючи шлях боротьби ОУН на протязі 50-літ, ствердив, що Степана Бандеру вбити неможливо, бо його дух ще нині дальше вітає над селами, містами, степами, ланами, у тюрмах, концтаборах, „психушках", на засланні, всюди, де, живе українська людина. Цей дух там вітає і загріває, мобілізує, провадить, дає силу боротися дальше за святу справу побудови УССД.

У мистецькій частині Василь Базюк рецитував вірш поета В. Пачовського „Зродились ми", а тріо СУМ-А „Конвалії" в складі: мґр Леся Балко, Галя Дністрян і Дарія Гавришків проспівали з великим чуттям ряд повстанських пісень, якими захопилися присутні.

Заля Українського Народного Дому була вщерть виповнена людьми, так, що треба було ще доставляти столи. Самих делегатів — від організацій і товариств було 31. Вони склали письмові і усні привіти на руки Святкового комітету. Були також делегати з Боффало і Сиракюз.

Українським національним гимном завершено цю імпрезу.

Вкінці, проведенням молитви, закрив цю вдалу урочистість настоятель парафії української православної церкви св. Покрови — о. Анатолій Ситник.

Б. Г.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

„Січовики" найвизначніші в шкільних дружинах копаного м'яча

Як і на протязі багатьох попередніх років, ряд юних змагунів копаного м'яча „Ч. Січі" під час шкільного сезону виступає у дружинах своїх шкіл. З переданих інформацій тренерів цих шкіл відзначуємо наступних: Маркіян Хамуляк і Іван Калинович кінчають сезон у дружині Кін Коледжу в Юньйон, Н. Дж., у якій вони вибилися на чолових змагунів. Тренером тієї дружини є змагун І-ої дружини „Ч. Січі" її капітан Анатолій Охрименко. Андрій Бакун, згідно з опінією тренера дружини Стейтового Технологічного Інституту в Нюарку є один з найкращих. З молодших, що виступають в дружинах середніх шкіл найкращі оцінки до цього часу здобули: Тарас Стефуришин у середній школі Ірвінґтону, де тренером є колишній змагун „Ч. Січі" — Василь Каздоба. Ґеньо Турянський на відзначення заслужив в дружині середньої школи Колюмбія у Мейплвуді, де тренором є член Управи УСВТ „Ч. Січ" — Є. Чижович. Юрій Презимірський дістав похвали від тренера дружини середньої школи Ситон Голл у Савт Оранджі.

з нових книжкових видань „Їх шлях до вершин"

У зв'язку з черговою Олімпіядою, що відбудеться в наступному році в Москві, центральні видавництва СССР випустили навалу пропаґандивної літератури в різних мовах, якою намагаються баламутити спортові інституції і спортових діячів у вільному світі.

Червона, як колись і біла російська імперія використовує спортовців поневолених народів для ґльорифікації російського спорту. „Їх „шлях до вершин" — це одна із англомовних книжок, що вийшла в минулому році в Московському видавництві „Проґрес" державного комітету Ради Міністрів СССР, тиражем 10,000 примірників.

На сторінках 9-14 поміщена стаття посадника Москви В. Ф. Промислова, в якій цей лідер червоної столиці хвалиться різнорідними осягами, часто такими, які не мають нічого спільного з спортом, чи олімпіяд ю, а на Заході вони самозрозумілі. Згадуючи грандіозні спортові бази, давніші і тепер побудовані, Промислов очевидно не говорить про величезний вклад України і інших „республік", до якого їх змусив „старший брат": безплатними будівельними матеріялами, робочою силою і ін. Цікаво, що Промислов не згав, що на час Олімпіяди з Москви буде вивезена вся шкільна молодь. Це теж російський проґрес?

У черговій статті, ілюстрованій добірними знімками, „Чемпіон-Чемпіонів" Дімітрі Жуков описав славний спортовий шлях українського силача-борця Івана Піддубного, що його він „хитро-мудро" представив як чистокровного росіянина. Подаючи місце народження Піддубного село Красенівку, що лежить між Орицею і Золотоношею в Україні, цей нахабний російський імперіяліст баламутить чужинецького читача пишучи, що „століття пройшли заки російські поселенці зайняли ці степи, забудували, дали багату землю під плуг... Цим російським поселенцям, яких історія примістила на границі Сходу і Заходу довелось зросити кров'ю ці простори у війні з „чужими наїзниками"... Ось, навіть дорогою спортових видань росіяни поширюють брехню і перекручують історичні факти. В цій довжелезній статті Жуков ні разу не згадав про Україну, чи хоч би Українську ССР, яка видала цього світової слави чемпіона-чемпіонів, а зате назвав його „Російським Левом". Дальше поміщені статті, А. Салутського про відомих російських легкоатлетів, братів Знаменських, Л. Ґорянова про відомого воротаря московської дружини копаного м'яча — Льва Яшіна, В. Васільєва про латвійського шахіста М. Таля. Лідія Бородіна в статті „Головне стати на ноги" про Олімпійського чемпіона Валерія Бруммеля, кількакратно згадала міста Куґанськ і Донецьк в Україні, з якими була зв'язана спортова кар'єра цього відомого легкоатлета.

С. Токарєв у статті про гімнасток: Турищеву (Північний Кавказ, О. Корбут) з Ґродна, Білорусія) і Нелю Кім (з Казахстану), кількакратно згадав славних українських гімнасток — Лярису Петрик і Любов Бурду, але ні разу не зазначив, що вони українки. Ігор Якімов написав обширну статтю про українського спринтера Валерія Борзова, але написав так спритно і хитро, що англомовний читач уважатиме цього спортовця росіянином, хоча на початку статті подав місце народження Самбір, Львівська область і це все. Зумисне він він оминув, хоч би назву Українська ССР. В описі є згадки про Київ, Нову Каховку, але він оминув Україну. Останні три статті написали: Ю. Зерчанінов — про тенісистку А. Морозову Д. Іванов — про важкоатлета Василія Алєксєєва та С. Токарєв — про танцюристів на льоду Ірину Родніну і Олександра Зайцева. Іванов, ґльорифікуючи цих і ряд інших російських майстрів танцю на льоду в цьому часі не передбачав, що деякі з них скорше чи пізніше стануть зрадниками „родіни", тобто виберуть волю у вільному світі. Тому й перехвалив Олега Протопопова і Людмилу Бєлоусову, які, згідно з його твердженням, „піднесли цей спорт на найвищий рівень артизму"... Цього року Протопопов виступаючи в Швайцарії зі своєю дружиною... успішно закінчив свій балет на льоду, бож залишився на волі по цей бік залізної завіси.

Як недавно сказав американському кореспондентові в Ню Йорку, член боксерської дружини СССР, що змагалася в ЗСА, слідом за танцюристами „Большого" і Протопоповим піде більше „совєтської" спортової й іншої еліти, яка вже не вірить в брехню і облуду, що її поширюють усно і в літературі та книжках, однією із яких є власне книжка „Їх шлях до вершин".

С. П-й

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ЛЮЛЬКА, член УНС Відд. 171 ім. Лесі Українки в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 1 вересня 1979 р. на 85-му р. життя. Нар. 1892 р. в Підгайцях, Зах. Україна; членом УНС став 1915 р. Залишив у смутку дочку Надію та пасербів — Мирона й Амвросія Кок та дочку Ольгу Кок Кіш. Похорон відбувся 4 вересня 1979 р. на цвинтарі Лейклови Меморіял Парк в Рейнолдвіля, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Рась, секр.

ТАТЯНА ГЛУШЕВСЬКА, членка УНС Відд. 253 Т-ва Івана Франка в Лудлов, Масс., померла 21 вересня 1979 р. на 89-му році життя. Нар. 1890 р. в Бродах, Зах. Україна; членкою УНС стала в 1951 р. Залишила у смутку синів: Івана з дружиною Анною, Володимира з дружиною Фредою та 6 внуків і правнуків. Похорон відбувся 24 вересня 1979 р. на цвинтарі ст. Алвоісіюс в Індіан Орчард, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Петро Гаврилів, секр.

АНДРІЙ ПОПЧУК, член УНС Відд. 422 ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па., помер 23 вересня 1979 р на 65-му р. життя. Нар. 1914 р. в Україні; членом УНС став у 1964 р. Залишив у смутку дружину Анну та синів Ігоря і Миколу. Похорон відбувся на правосл. цвинтарі св. Андрія в Савт Бавн Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Євтушенко, секр.

МИХАЙЛО СУХАН, член УНС Відд. 361 помер 3 вересня 1979 р. на 69-му році життя. Нар. 1909 р. в Перт Амбой, Н. Дж.; членом УНС став у 1959 р. Залишив у смутку три дочки: Наталію, Варвару і Катерину і 11 внуків. Похорон відбувся 6 вересня 1979 р. на цвинтарі Рокленд у Спаркіля, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Степан Чума, секр.

ЙОСИФ ЗУБРИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 106 св. Николая в Чікаґо, Ілл., помер 3 вересня 1979 р. на 58-му р. життя. Нар. 1921 р. в Чікаґо, Ілл.; членом УНС став 1939 р. Залишив у смутку дружину Лорейн і зятя Гаррі Дасків і багато інших членів цієї родини. Похорон відбувся 6 вересня 1979 р. на цвинтарі Олл Ст'с Мавзолеум в ДесПлейнс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ІВАН БУРЧИН, член УНС Відд. 85 св. Михаїла в Газлетон, Па., помер 7 вересня 1979 р. на 77-му році життя. Нар. 1902 р. в Мек Аду, Па.; членом УНС став у 1939 р. Залишив у смутку дружину Елизабет, одного брата дві сестри та братанків і сестрінків. Похорон відбувся 10 вересня 1979 р. на цвинтарі Кальварія у Друмс, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Тома Панко, секр.

МИХАЙЛО ЛЮЛЬКА, член УНС Відд. 171 ім. Лесі Українки в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 1 вересня 1979 р. на 85-му р. життя. Нар. 1892 р. в Підгайцях, Зах. Україна; членом УНС став 1915 р. Залишив у смутку дочку Надію та пасербів — Мирона й Амвросія Кок та дочку Ольгу Кок Кіш. Похорон відбувся 4 вересня 1979 р. на цвинтарі Лейклови Меморіял Парк в Рейнолдвіля, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Рась, секр.

СИМЕОН ЛУКІЯН ГНАТКІВСЬКИЙ, член УНС Відд. 266 ім. Івана Франка в Амстердам, Н. Й., помер 19-го жовтня 1979 р. на 84-му р. життя. Нар. 1895 р. в Дрогобичі, Україна; членом УНС став у 1959 р. Залишив у смутку дружину Евгенію, сина Володимира з дружиною Богданною, внучку та ближчу і дальшу родину в Америці й Україні. Похорон відбувся 22 жовтня 1979 р. на цвинтарі св. Николая в Амстердам, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
ВолодимирВаршона, секр.

МИКОЛА ГАМУЛЯК, член УНС Відд. 240 ім. Е. Коновальця в Клівленді, помер 19 жовтня 1979 р. на 55-му році життя. Нар. 1924 р. в Медина, Зах. Україна; членом УНС став у 1972 р. Залишив у смутку дружину Евгенію, синів: Івана і Михайла, дочки Галину і Марію, внука. В Україні — маму, дві сестри і двох братів та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 22 жовтня 1979 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Кігічак, секр.

СОФІЯ ДУНАЄВСЬКА, членка УНС Відд. 292 в Детройті, померла 5 жовтня 1979 р. на 57-му р. життя. Нар. 1923 р. в Детройті, Міч.; членкою УНС стала в 1947 р. Залишила у смутку чоловіка Волтера, дочку Карла та 2 внуків. Похорон відбувся 8 жовтня 1979 р. на цвинтарі Ст. Гедвіґ в Дірборн Гайтс.

Вічна Їй Пам'ять!
Стелла Федик, секр.

ОЛЕКСАНДЕР КРАМАРЧУК, член УНС Відд. 19 ім. Дмитра Галичина в Ню Йорку, помер 5 жовтня 1979 р. на 63-му р. життя. Нар. 1916 р. в. в Підгайцях, Зах. Україна; членом УНС став 1964 р. Залишив у смутку дружину Рому, сина Евгена, маму Евгенію в Україні, брата Ярослава з дружиною в Австралії та ближчу і дальшу родину в Україні, Польщі, ЗСА і Канаді. Похорон відбувся 9 жовтня 1979 р. на цвинтарі св. Івана в Мідл Вілидж, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Р. Голіят, секр.

АННА РИБКА, членка УНС Відд. 70 в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 5 жовтня 1979 р. на 90-му р. життя. Нар. 1889 в Зах. Україні; членкою УНС стала 1934 р. Залишила у смутку сина Томаса і дві дочки: Аліс і Дороту. Похорон відбувся 5 жовтня 1979 р. на Голі Нейм цвинтарі в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа